

**XV. évf. 6. szám
2025. június**

Komárom-Esztergom vármegyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamvk.hu>
<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a TMJV József Attila Könyvtár
2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató
Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia
Rovatvezetők: Fábián Ildikó, Márku Mónika,
Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde
Műszaki szerkesztés: Török Csaba
ISSN 2062-5782

Tartalom

Könyvtári kihívás a TMJV József Attila Könyvtárban 2024-2025 – MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK.....	3
1. Alapkategória	3
Tendenciák, eredmények	6
2. Különkategóriák.....	9
B) Könyvet a Csallóközbe!	11
C) E-dokumentumok szolgáltatása	13
Eredmények.....	15
Megyei körkép	17
„Zöld füst az ég, és lassan elpirul...” – SUGÁR GABI, JAMK	17
Állományellenőrzés a József Attila Könyvtár fiókkönyvtáraiban – FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK.....	18
Olvassunk együtt a parkban! – OPÁLKA TAMARA, JAMK	19
Az élet MOST történik velünk! – SUGÁR GABI, JAMK	19
Papp György festőművész kiállítása, megnyitó – VEÉR KÁROLY	20
Különleges hangzás világhírű zenészekkel a könyvtárban – SUGÁR GABI, JAMK	21
Háború – hatalom, bizalom és a globális átrendeződés – SUGÁR GABI, JAMK.....	22
Emlékhelyek Napja a Kő-hegyen – MÁRKU MÓNKA, JAMK	23
Reparálás bütykölde – Elvégre zöldek vagyunk... de ennyire?! – SULLER ILDIKÓ, JAMK	23
A jótekonysági könyvvásár sikeres, Penny népszerű volt – SUGÁR GABI, JAMK	25
Csatlakozz a közösségi élményhez! – TURINÉ KISS ADRIENN, JÓKAI MÓR VÁROSI KÖNYVTÁR KOMÁROM	25
GreCsó Krisztián közönségtalálkozó Dorogon – GÁBOR KITTI, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR, DOROG.....	26
Önmagunkkal békében – GÁBOR KITTI, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR, DOROG.....	26
Útinapló: Dél-Korea – ILLÉS ZSÓFIA, TATA	27
KSZR körkép.....	29
A rendszeresen olvasó gyerekeket díjazták Bajnán – PÓSA ANDREA.....	29
KITEKINTŐ	30
A Kuny Domokos Múzeum évkönyvbemutatója – MACHER PÉTER, JAMK.....	30
GYEREKSAROK	31
Kiberbiztonságról mindenkinek – MÁRKU MÓNKA, JAMK	31
Méhecskékről, akácról szavaltak a kisdíákok – GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA.....	31
Vig Balázs gyermekkönyv író örvendeztette meg a hermanos kisdíákokat – MÁRKU MÓNKA, JAMK.....	32
Tehetséges fiatalok mutatkoztak be a Pünkösdi hangversenyen – SUGÁR GABI, JAMK	33
Babageometria kiállítás Kerekítő foglalkozással – GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA.....	33
Helytörténet, honismeret	34
Viking kultúráról a májusi Helyi értékben – MÁRKU MÓNKA, JAMK	34
Könyvtári sajtófigyelés	35
2025. május	35

KÖNYVTÁRI KIHÍVÁS A TMJV JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁRBAN 2024-2025

MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK

1. Alapkategória

Amikor 2021-ben az új könyvtáráépület kapuit tágra nyitottuk, komoly stratégia volt a fejünkben azzal kapcsolatban, hogy hogyan fogjuk a lakosokat a könyvtárba csábítani. Célunkat elértük, és nagyon gyorsan meghaladtuk a költözés és a covid előtti könyvtárhasználati számokat.

Ezért ijedtünk meg egy kicsit, amikor megláttuk a Könyvtári Kihívás pályázatot. Nagyon sokat dolgoztunk a megelőző években azért, hogy minél többen járjanak könyvtárba, és úgy éreztük, nem fogunk tudni még egy szintet ugrani. Nehezítette a helyzetet az is, hogy pont ebben az időszakban fogytak el a támogatásaink, az NKA pályázataink kifutottak, így nem tudtuk, hogyan teremtünk elő forrást a kihívás teljesítéséhez.

Ijedtségünk nem tartott sokáig. Összehívtuk a kollégákból (önkéntesen) verbuvált kreatív csapatot, és egy napot szántunk arra, hogy brainstorming segítségével minél több ötlet folyjon be a projektbe.

Az ötleteket csoportosítottuk, felelősöket rendeltünk hozzájuk, idővonalat készítettünk, és nekilendültünk. Elsődleges célunk az volt, hogy minél többen regisztráljanak/ iratkozzanak be könyvtárunkba, és minél többen jöjjenek el programjainkra. Természetesen a könyvek és a szolgáltatások köré is szerveztünk kampányt. Az alábbi programelemeket tudtuk megvalósítani a kampány során:

Programelem	Olvasás-, könyvnépszerűsítés	Szolgáltatás- népszerűsítés	Program	Olvasószület	Link
Könyvolvasó bingó	+			+	https://www.jamk.hu/hu/hir/konyvtari-bingo
Olvasócsere				+	
Kisfilmek		+		+	https://www.instagram.com/jamk.kem/reels/
Olvasunk együtt a parkban	+		+	+	https://www.jamk.hu/hu/hir/szazan-olvastunk-egyutt
Beiratkozási akciók				+	https://www.jamk.hu/hu/hir/beiratkozas-akcio-pedagogus-nap-alkalmabol
Kitelepülési beiratkozások				+	
Régi tagok visszahívása				+	
Könyvtári profil a moly.hun	+	+			https://moly.hu/tagok/tatabanya_i_konyvtar
Óvodai könyvkosár	+			+	
Virtuális könyvtár		+		+	https://www.jamk.hu/hu
„Niki polca”	+			+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1152981436856083&set=pcb.1152981630189397
A hónap írója	+			+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1129424395878454&set=a.561429109344655
Könyvajánló fa	+			+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=689212906774558&set=pb.100070575656127.-2207520000
Nyugdíjas programok	+			+	
Könyvet a Családközhöz! program	+	+	+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1062554785898749&set=pb.100064327135991.-2207520000
Mesekarnevál	+			+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1063071895847038&s

Programelem	Olvasás-, könyvnépszerűsítés	Szolgáltatás- népszerűsítés	Program	Olvasószerű- ret	Link
					et=a.561429109344655
Helyi érték beszélgetéssorozat	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1137676881719872&set=a.561429109344655
Borozgatók beszélgetések	+		+	+	https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1062423532578541&set=pb.100064327135991.-2207520000&type=3
Kávézson kedvenceivel!	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1073415344812693&set=a.561429109344655
Közösségek támogatása	+	+	+	+	
UFO Nyitott Rezervátum	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1115404273947133&set=a.561429109344655
Gyilkjáró galéria			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=28257407127208185&set=pcb.28257445517204346
Cool-túra			+	+	https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1087979886689572&set=pb.100064327135991.-2207520000&type=3
Öko-estek			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1108740384613522&set=a.561429109344655
Csupafül kutyaful	+			+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1042530011234560&set=a.561429109344655
Vakrandizz egy könyvvel!	+			+	https://www.jamk.hu/hu/hir/vakrandizz-adventkor
Pilvax-estek			+	+	https://www.facebook.com/profile/100064327135991/search/?q=pilvax
Tavaszi fesztivál	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1090996353054592&set=a.561429109344655
Csicsergő rimeső			+	+	
Értéktár vetélkedő			+	+	https://www.kemma.hu/helyi-kozelet/2025/04/varmegyei-ertektar-vetelkedo
József Attila rád szabva	+			+	
Könyvtári kocsma viz			+	+	https://www.jamk.hu/hu/hir/kocsmakviz-zold-kerdesekkel-lilahagymas-zsiros-kenyerrel
Színház és könyvtár				+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1104249898395904&set=pb.100064327135991.-2207520000
Írók hához	+		+	+	
Reparációs nap			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1131784308975796&set=pb.+100064327135991.-2207520000
JAMÓKa			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1116295827191311&set=pb.100064327135991.-2207520000
Flami Könyvklub	+			+	
Egészségnap			+	+	https://www.jamk.hu/hu/hir/holisztikus-egeszsegnap
Emlékhelyek			+	+	https://tatabanya.hu/esemenyek/

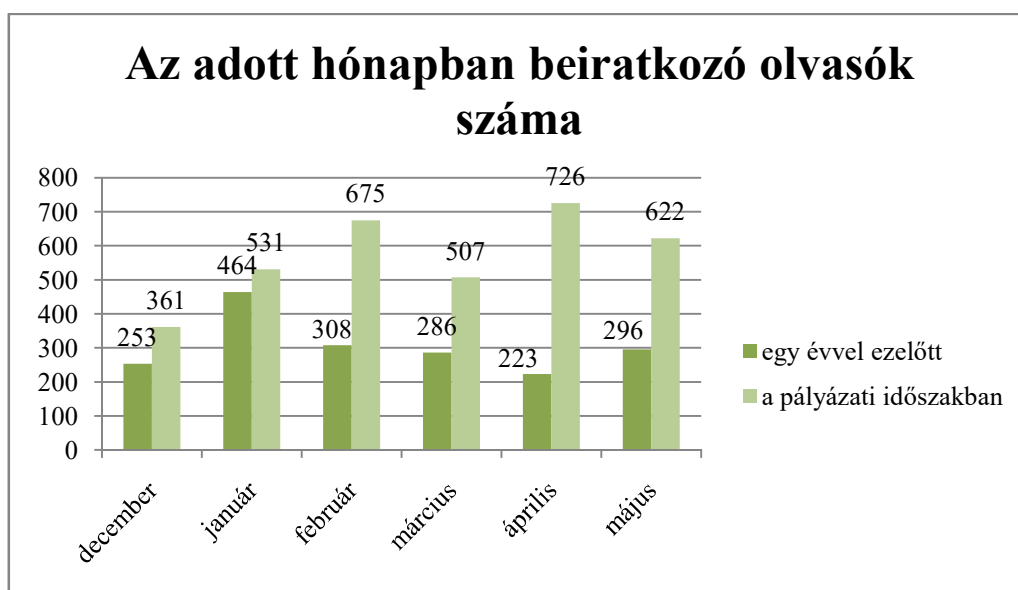
Programelem	Olvasás-, könyvnépszerűsítés	Szolgáltatás- népszerűsítés	Program	Olvasószerű- ret	Link
Napja					Egyeb/1702-Emlekhelyek-napja-a-Turulnal
Gyereknep			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=732678345761347&set=pb.100070575656127.-2207520000
Szöszmötölők	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=702477808781401&set=a.314920940870425
Kórushangverseny			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=8788708594549630&set=g.995496467215235&locale=hu_HU
Olvasólámpa Klub	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1128624269291800&set=pb.100064327135991.-2207520000
Tájéoló Klub	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1127919002695660&set=pb.100064327135991.-2207520000
NetNagyi Klub		+	+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1105883471565880&set=pb.100064327135991.-2207520000
Roll-up kiállítások			+	+	
Dúdoló (zenebölcsi)			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=717369767292205&set=a.314920940870425
Mesesarok	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=679726787723170&set=a.314920940870425
Rotary útibeszámlók			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1114385377382356&set=pb.100064327135991.-2207520000
Alzheimer Café			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1043796477774580&set=a.561429109344655
Mesekocsmá	+		+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1049160410571520&set=a.561429109344655
Csillagász Klub			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1114291880725039&set=pb.100064327135991.-2207520000
Horgolóklub			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1128160229338204&set=pb.100064327135991.-2207520000
Szülőklub			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1107797454707815&set=pb.100064327135991.-2207520000
Alkotói vásárok			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1103281371826090&set=pb.100064327135991.-2207520000
Makettklub			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1105009544986606&set=pb.100064327135991.-2207520000

Programelem	Olvasás-, könyvnépszerűsítés	Szolgáltatás- népszerűsítés	Program	Olvasószület	Link
Filmklub			+	+	https://www.facebook.com/photo/?fbid=1104855521668675&set=pb.100064327135991.-2207520000
Játéklklub			+	+	https://www.facebook.com/events/1078157927693425?context=%7B%22event_action_history%22%3A[%7B%22mechanism%22%3A%22attachment%22%2C%22surface%22%3A%22newsfeed%22%7D]%2C%22ref_notif_type%22%3Anull%7D

Tendenciák, eredmények

Regisztrált használók

Az előző évhez képest minden hónapban sikerült több regisztrált használót „szerezni”. Ezt az eredményt annak tudjuk be, hogy az általunk csak *Olvasószület*-nek elnevezett projektben nagyon sok tatabányai és vármegyei látens olvasót elértünk: elmentünk munkahelyekre, visszahívtuk azokat, akik több mint egy éve nem hosszabbítottak tagságot, egyhetes beiratkozási akciót hirdettünk pedagógusoknak, a kisközösségein minden egyes tagját regisztráltuk, együttműködtünk vármegyei könyvtárakkal (Komárom, Tata, Esztergom és Nyergesújfalu), akik saját olvasóiknak felajánlották, hogy adataik átadása után a mi könyvtárunkban ingyenesen tagok lehetnek, élvezve ezzel a virtuális könyvtár előnyeit.

Kölcsönzött dokumentumok

A korábbi adatokhoz képest az emelkedés itt is szembetűnő. Összességében elmondhatjuk, hogy az egy évvel ezelőtti adatokhoz képest a könyvkölcsönzés 37 százalékkal nőtt. (2024. decemberi adataink alatta vannak a 2023-as adatoknak, ennek az az oka, hogy akkor 24 napot, 2024-ben 18 napot voltunk nyitva. Egy napra vetítve már a 2024-es adatok a jobbakk: 825 db dokumentum/nap, a korábbi 641 db dokumentum/nap ellenében.

Sok könyvnépszerűsítő akciónk volt ebben az időszakban. Egy-egy könyvcsoportot egy külön polcra helyeztünk, lefotóztuk, és közzétettük közösségi oldalainkon. Nagyon gyorsan ürültek ezek a polcok.

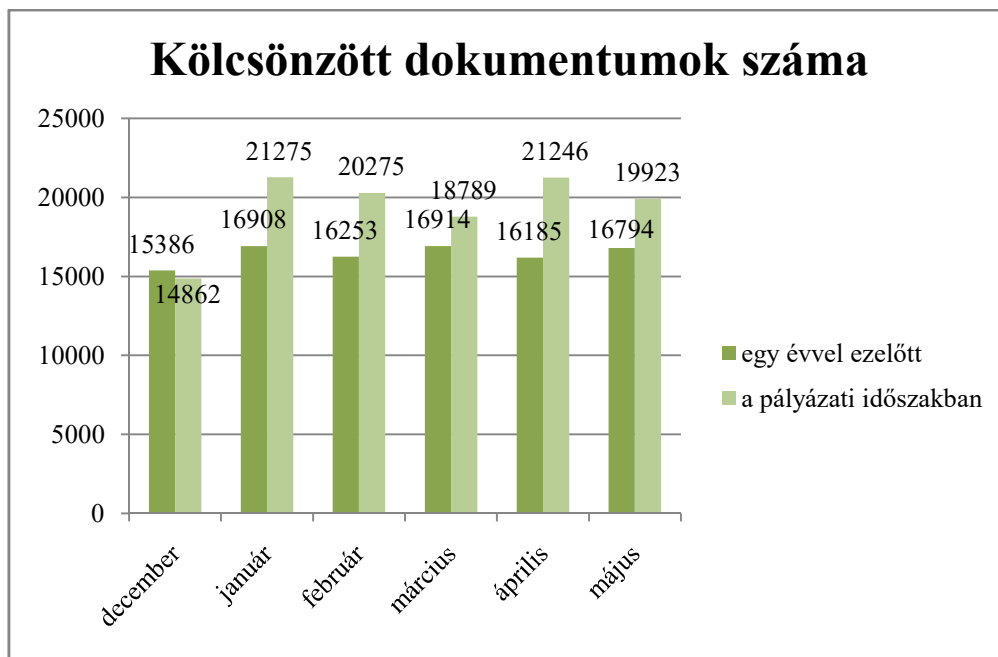
1.Niki polca: Niki kolléganőnk egy-egy téma szerint válogatott könyveket egy külön polcra: Zöldbe öltöztetett történetek (csupa zöld színű könyv), időutazás könyvek, könyvek a megújulásról, stb.

2.A hónap írója - Mikszáth, Jókai, Fekete István, Márai válogatások

3.Újdonságok

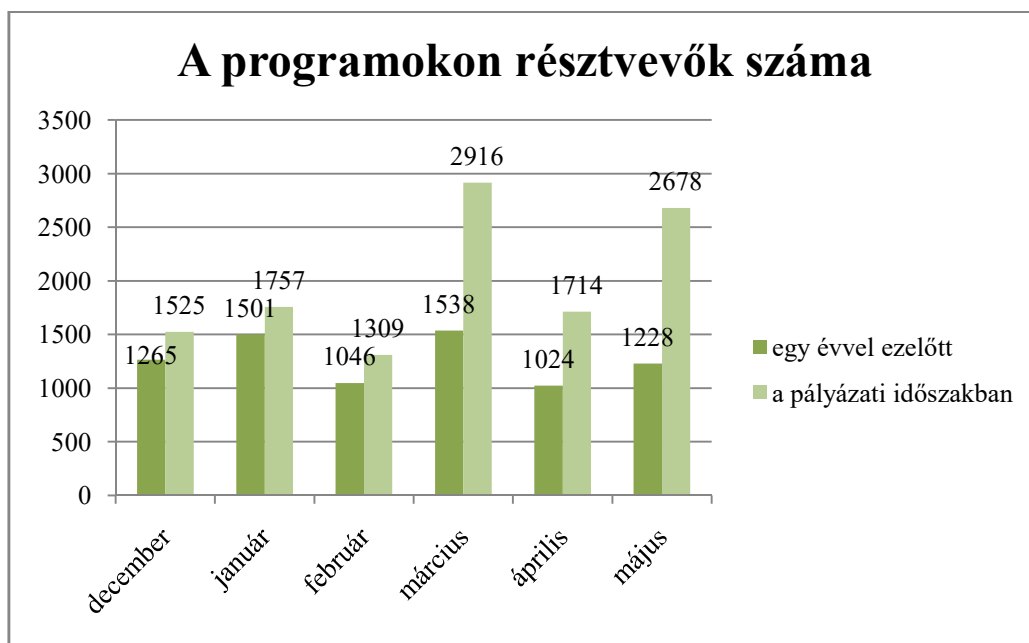
4.Világnapokhoz, irodalmi eseményekhez kapcsolódó kiemelések

Ide tartozik többek között a Könyvajánló fa, a *Vakrandizz egy könyvvel!* projektünk (a kikölcsönzött könyvek be vannak csomagolva, az olvasó vakon kölcsönöz – csak a témát ismeri), a hatalmas sikernek örvendő *Olvasd a parkban!* és a *Tájékozó könyvklub* tagjai által írt könyvajánlók is.

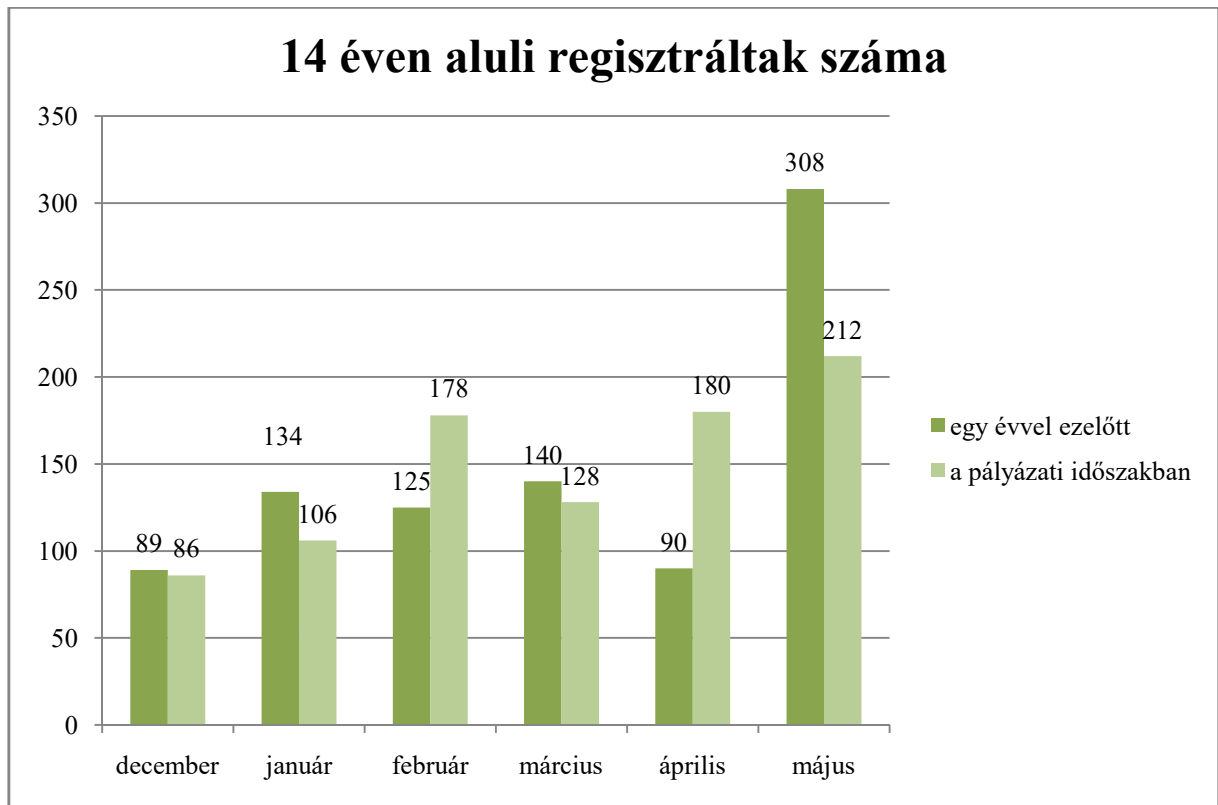
Könyvtári programokon való részvétel

A referencia időszakhoz képest sikerült megemelni ezeket a számokat is, bár nem volt könnyű. Tereink és időpontjaink foglaltak voltak 90 százalékban, így erős fejtörést okozott, hogy hogyan tudnánk még több résztvevőt a könyvtár vonzáskörzetébe hívni. Új időszavakat nyitottunk: az idősebb korosztály számára 15 órai kezdéssel bonyolítottunk programokat. Az ifjúságot is erősebben hívtuk: ők szervezetteren a délelőtti órákban érkeztek kiállításokra, rendhagyó irodalomórákra. De nem csak az időt, a teret is kitágítottuk: Városi és vármegyei programokon vettünk részt (értéktár vetélkedő, gyermeknap, Emlékhelyek Napja), Az *Olvasd a parkban* program keretében a könyvtár előtti füves területen 100 fő olvasott, a határon túl pedig 20 osztálynak sikerült olvasásnépszerűsítő illetve könyvtárhasználati foglalkozást tartani.

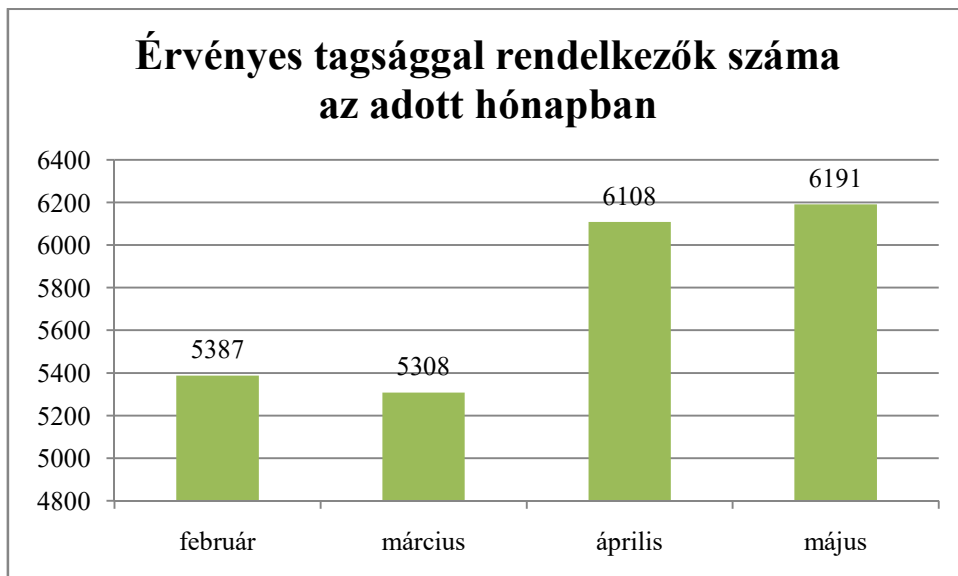
14 éven aluli regisztrált használók száma

Nos, igen, ezek az adataink nem mutatnak túl jól. Ennek azonban nagyon egyszerű oka van. 2023-ban a 14 éven aluli regisztrált használók száma 738 fő volt. Ezt akkor nagyon kevésnek tartottuk, felmértük, megvizsgáltuk az okokat, beavatkozásokat tettünk, így 2024-re már 1768 fő volt a beiratkozott 14 éven aluliak száma. A könyvtári kihívás időszakában alig volt már olyan gyerek, akit ne írtunk volna be a könyvtárba. A gyermekkönyvtárunkban elképesztő munka folyik. Hetente 7-8 foglalkozást tartanak, három klub működik, rendszeres programjuk a *Mesesarok*, melynek keretében ismert tatabányaiak mesélnek, az óvodáknak *Könyvosarat* állítanak össze, lehetővé tették, hogy egy-egy iskolai osztály, illetve óvodai csoport is beiratkozhasson. Szerveznek *Mesekarnevált* több száz fő részvételével, olvasópályázatot, szavalóversenyt, roll-up kiállításokat hívnak le Budapestről, ezekhez foglalkozást kínálnak, a jeles napok alkalmával pedig szöszmötölnek, alkotnak a gyerekekkel. Legújabb innovációjuk a *Csupafül kutyafül*, hangos olvasást segítő tréning, melynek során két kutyus hallgatja a nehezen olvasó gyerekeket.

Regisztrált használók száma az adott hónapban összesen

Ez egy érdekes kategória, folyamatosan változó szám, hiszen hogy az olvasójegyek érvényessége hónap közben is lejárhatsz. Tendenciának mindenesetre érdekes megnézni az adatokat. (Elég körülményes ezt az adatot az adatbázisunkból kinyerni.)

Amire nem jutott időnk (de őszől megvalósítjuk)

- Szerettünk volna sokkal több munkahelyre eljutni
- Még több kisfilmet forgatni
- Játék a Forrás Rádióval
- Éjszaka a könyvtárban
- Élőkönyvtár a középiskolásoknak

Összegzés

Ijedtek voltunk a játék – mert annak tekintettük – kezdetén. De nagy öröm volt a kollégákkal ötletelni, elköteleződni és megvalósítani a különböző projekteket. Azt gondoltuk, már mindent kiadtunk magunkból az elmúlt pár esztendőben. Tévedtünk. Ez a csodálatos kollektíva ismét képes volt megújulni és teljes erőbedobással a kihívásra és az olvasókra fókuszálni. Köszönjük a lehetőséget!

2. Különkatégoriák

A) „Olvasószüret” – Olvasógyűjtő kampány Tatabányán

A könyvtári kihívás kezdetén a legtöbbet azon gondolkodtunk, hogy hogyan tudjuk a regisztrált olvasóink számát megemelni. Sok-sok ötletet megvalósítottunk, de a leghatásosabb egy három elemből álló *Olvasószüret* volt, melynek során Tatabánya és a vármegye lakosságát „letámadtuk” akcióinkkal.

A projekt elemei

1. Tatabánya illusztris személyiségeivel kisfilmet készítettünk, melyben röviden beszélnek arról, hogy miért is érdemes a könyvtárba beiratkozni

A kisfilmek:

- Csendes Toll, indián törzsfőnök: <https://www.instagram.com/reel/DF-vr-cvXBW/>
- Veér Károly, újságíró: <https://www.instagram.com/reel/DFx3rWQqe8v/>
- Pintér Péter, nyugdíjas iskolaigazgató: <https://www.instagram.com/reel/DFqJOyhBjCq/>
- Erdei Zsolt, ökölvívó: <https://www.instagram.com/reel/DFf2aVKBLcz/>
- Dr. Konczer Erik, alpolgármester: <https://www.instagram.com/reel/DFYOmLXJbY/>
- Gutai Zsolt, önkormányzati képviselő: <https://www.instagram.com/reel/DFN7Y2VIy75/>
- Pál Gabriella, múzeumigazgató: <https://www.instagram.com/reel/DFGNDVqq34Z/>
- Kupcsok Péter, önkormányzati képviselő: <https://www.instagram.com/reel/DE2wSZUsiXu/>
- Fakli István, önkormányzati képviselő: <https://www.instagram.com/reel/DEkugFICJ2/>
- Sáradi Ibolya, önkormányzati képviselő: <https://www.instagram.com/reel/DEX2tpQuOes/>
- Kardos-Horváth János, a Kaukázus énekes: <https://www.instagram.com/reel/DEF8Db0RJXk/>
- Gryllus Vilmos: <https://www.instagram.com/reel/DDz6awhPxeB/>
- John Katalin, önkormányzati képviselő: <https://www.instagram.com/reel/DDsME7Eqbwg/>
- Penny és Arni, terápiás kutyasok: <https://www.instagram.com/reel/DDeOeBsukWh/>
- A Mikulás: <https://www.instagram.com/reel/DDZlITFJ7lZ/>
- Pontos Kíra, diákpolgármester: <https://www.facebook.com/reel/1353229602336997>

2. Ingyenes beiratkozási akciók

A kisfilmek után munkahelyekre jelentkeztünk be, helyszíni, ingyenes beiratkozást kínálva.

Sajnos itt a kihívás időtartamának végességével kellett szembesülnünk. Csak hétfőn (ezen a napon könyvtárunk nincs nyitva) tudtunk helyszíni beiratkozást biztosítani.

Edutus egyetem	14 fő
Megyeháza	23 fő
Városháza	26 fő
Tankerület	37 fő
Rendőrség	8 fő
Jászai Színház	6 fő
Agóra + múzeum	6 fő
Összesen	120 fő

Bár a város összes munkahelyére nem tudtunk ellátogatni, de különböző rétegeknek az összes könyvtárunkba szóló ingyenes beiratkozást hirdettünk. Az ipari park dolgozói és a pedagógusok közül így 40 főt tudtunk köszönteni olvasóink között.

Kisközösségeink tagjainak is elérhetővé tettük az ingyenes beiratkozást, általuk 71 fővel gazdagodtunk.

Nem feledkeztünk meg azokról sem, akik régen tagjai voltak könyvtárunknak, visszahívólevelet kaptak, és sokan voltak nyitottak felénk újra: 121 fő újította meg a tagságát.

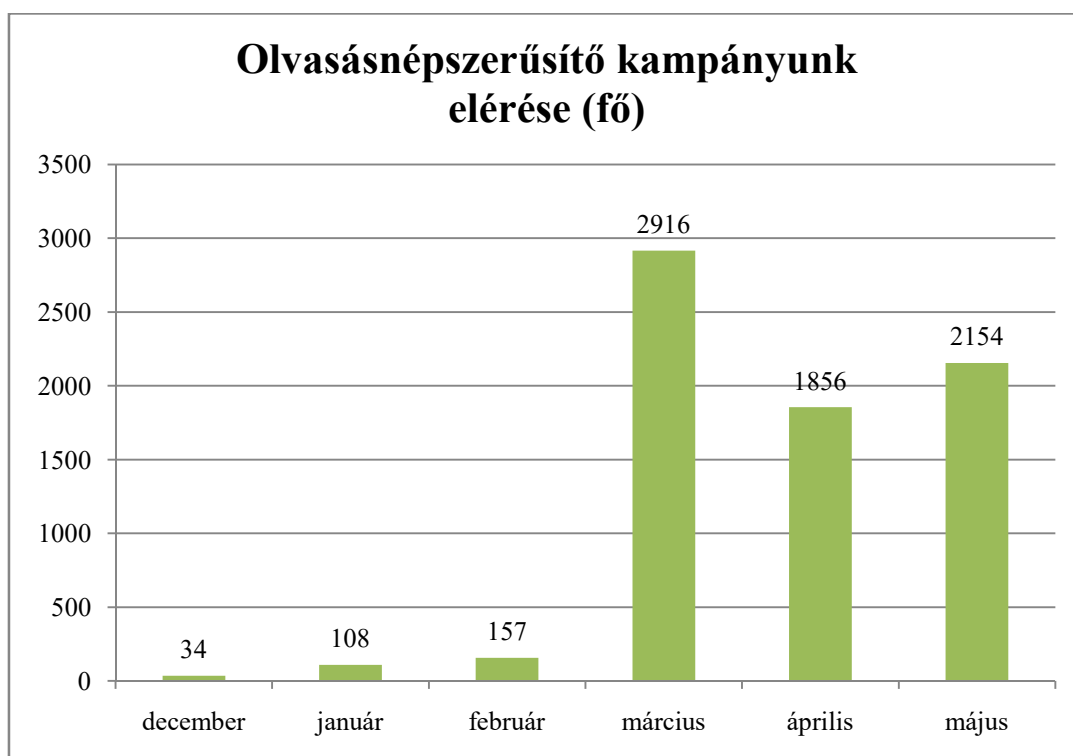
Bánhidai fiókkönyvtárunk újranyitásakor 8 fő, az Egészségnapon és a javítós napon 12 fő iratkozott be hozzánk, így az ingyenes akciók keretén belül összesen 366 fő új tagunk lett.

Ide számoljuk még a partnerkönyvtárainkon keresztül „szerzett” olvasóinkat: ők azok, akik Esztergomban, Tatán, Nyergesújfalun és Komáromban kifejezték azt a szándékukat, hogy a virtuális könyvtárunkat igénybe szeretnék venni. Ők hatvanan vannak. Mindösszesen tehát 422 új olvasót tudtunk „szüretelni”.

A jól sikerült Olvasószüretet egy közös olvasással ünnepeltük meg, *Olvassunk együtt a parkban* címmel. Sokan érkeztek, kicsik, nagyok, családok, osztályok, közösségek, barátok, hogy együtt olvassanak a könyvtár teraszán és a mögötte fekvő Béke parkban.

Voltak, akik nem is egy kedvenc könyvvel érkeztek, hanem egy táskányit hoztak magukkal. A parkban színes plédeken lapozgatták könyveiket, beszélgettek az érkezők. Az Öko-terazon közben nagy volt a nyüzsgés: főként a legkisebbek figyelmét keltette fel a színes vattacukor-csoda és a pattogatott kukorica. S ha valaki az édes-sós nyaláncságok után megszomjazott, háziszörpöt is fogyaszthatott a könyvtárosok jóvoltából. Az ingyenes tombola után a legszerencsésebbek könyvcsomaggal távozhattak. A délutánt a [Timsel](#) együttes koncertje zárta.

Beszámoló az eseményről: <https://www.jamk.hu/hu/hir/szazan-olvastunk-egyutt>

Nagyon élveztük a kihívás minden percét, azt tapasztaltuk, hogy az olvasóink is.

B) Könyvet a Csallóközbe!

Programelemek

1. Könyvgyűjtés

A tatabányai általános iskolákban, óvodákban és a lakosság körében könyvgyűjtést szerveztünk. Olyan könyveket vártunk a diákoktól, melyeket már kinőttek, de korábban tetszett nekik, szívesen olvasták. Közel 1000 könyv érkezett a gyűjtés során. Ezeket a könyvtárakat aztán érsekújvári, észak-komáromi, lévai és érsekkétyi diákoknak adtuk át. A „maradékot” (ezek általában már középiskolásoknak való könyvek) az észak-komáromi könyvtárnak adományoztuk.

A felhívás plakátja:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1062554785898749&set=pb.100064327135991.-2207520000>

Adatgyűjtés: A könyvet hozók nevét egy íven gyűjtöttük, ahogy azt is, hogy kik vették át ezeket a dokumentumokat.

2. A korábbi években a Kölcsey pályázat keretén belül beszerzett könyvek kölcsönzésének nyomon követése

Sokadik éve pályázunk a székelyudvarhelyi és az érsekújvári könyvtárak számára magyar nyelvű könyvekért. Folyamatosan nyomon követtük, hogy az általunk vásárolt könyveket „viszik-e” az olvasók. A számok jók, mindegyiket kölcsönzik szinte minden hónapban.

Adatgyűjtés: ezeket az adatokat az érintett partnerkönyvtáraktól kaptuk.

3. Foglalkozások tartása csallóközi és mátyusföldi könyvtárakban

A tatabányai fiatalok által gyűjtött könyveket nem csak átadtuk, a helyi könyvtárban vagy iskolában foglalkozásokat is tartotunk. Óvodások, alsótagozatosok és felsőtagozatosok is részt vettek ezeken. A január-májusi időszakban összesen 20 foglalkozást tartunk.

	Óvodások – papírszínház	Alsótagozatosok – Boltosmesék (fantázia- fejlesztő foglalkozás Mosonyi Alíz meséi nyomán)	Felsőtagozatosok – Könyvtári kaland (játé- kos könyvtárhasználati foglalkozás)	Összesen
Március 18. Ér- sekújvár		4 foglalkozás/ 72 fő		
Március 19. Ér- sekújvár		4 foglalkozás/ 78 fő		
Április 28. Észak- Komárom		1 foglalkozás/ 21 fő		
Április 30. Észak- Komárom		1 foglalkozás/ 16 fő		
Május 5. Észak- Komárom		2 foglalkozás/ 46 fő		
Május 6. Észak- Komárom		1 foglalkozás/ 24 fő		
Május 7. Léva		1 foglalkozás/ 20 fő	1 foglalkozás / 15 fő	
Május 13. Érsekkéty	1 foglalkozás/ 13 fő	2 foglalkozás/ 30 fő	2 foglalkozás/ 28 fő	
Összesen	1 foglalkozás/ 13 fő	16 foglalkozás/ 297 fő	3 foglalkozás/ 43 fő	20 foglalkozás/ 353 fő

Adatgyűjtés: jelenléti íveket töltöttek ki a részt vevő gyerekek.

Linkek

Boltosmesék Érsekújváron:

- <https://abkniznica.sk/najblizsie-podujatie/boltosmesek/>
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1091328203021407&set=a.561429122677987>
- https://www.novezamky.sk/hu/vismo/dokumenty2.asp?id_org=700041&id=8373

Boltosmesék Észak-Komáromban:

- <https://komk.sk/interaktiv-konyvtari-foglalkozas-gyerekeknek/?lang=hu>

Foglalkozások Léván:

- <https://zsmadlevice.edupage.org/news/#3209>

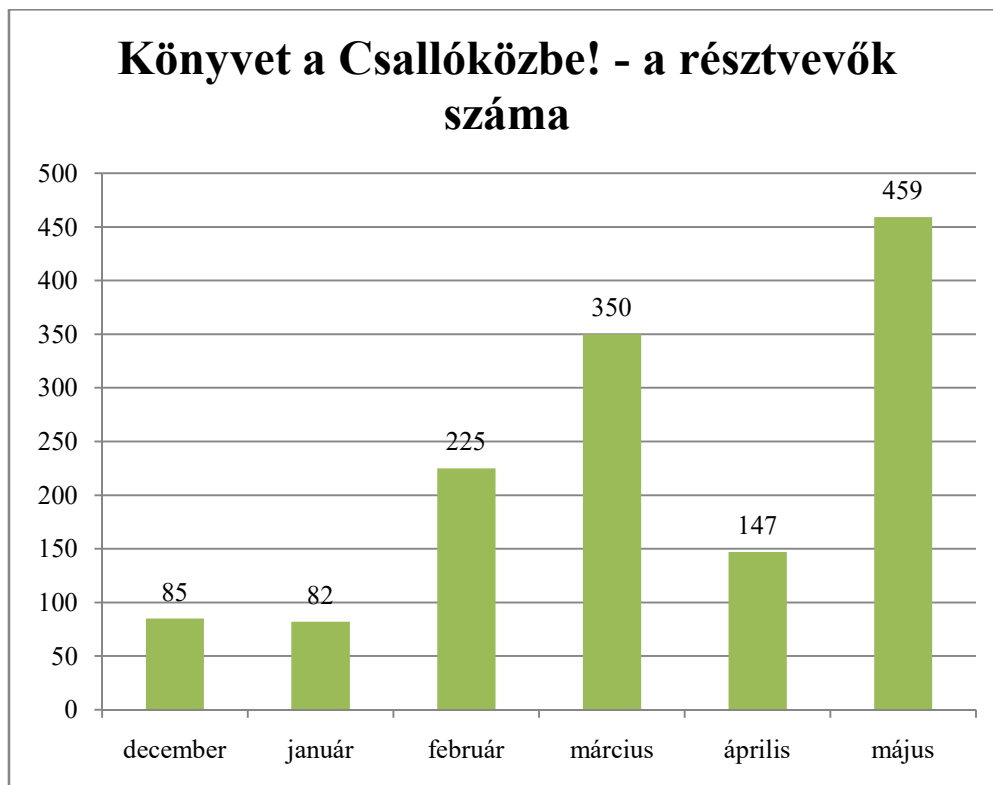
Partnerkönyvtárak:

1. Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár
2. Érsekújvári Anton Bernolák Városi Könyvtár
3. Észak-komáromi Szinnyei József Könyvtár

Partnerintézmények:

1. Tatabánya város oktatási-nevelési intézményei
2. Juhász Gyula Alapiskola, Léva
3. Czuczor Gergely Alapiskola, Érsekújvár
4. Egyházi Alapiskola és Óvoda, Kéty

A résztvevők száma a kihívás időszakában így alakult

A számok zömét a foglalkozásokon résztvevő gyerekek létszáma adta, de tartalmazza azoknak a könyveknek a kölcsönzőit, akik Székelyudvarhelyen és Érsekújváron az általunk vásárolt dokumentumokat vitték haza.

A könyvtári kihívás legélvezetesebb része számunkra ez volt. Rengeteg csillogó szemű gyermekkel találkoztunk, akik nagyon örültek az ajándék könyveknek. Egészen biztosak vagyunk benne, hogy folytatjuk ezt a projektet.

C) E-dokumentumok szolgáltatása

Virtuális könyvtár innovációnk alapötlete az volt, hogy a könyvtárban leggyakrabban igénybe vett szolgáltatásokat tértől és időtől függetlenül, online formában is elérhetővé tegyük felhasználóink számára.

Virtuális könyvtárunk különlegessége abban rejlik, hogy szolgáltatásaink igénybevételéhez a felhasználóknak nem kell személyesen megjelenniük a könyvtárban – még a beiratkozás is teljes egészében online történik. Virtuális könyvtárunk kialakítása szorosan igazodik a felhasználói visszajelzésekhez, és az általunk is tapasztalt leggyakoribb igényekhez.

Jelenléti könyvtár	Virtuális könyvtár
Dokumentumkölsönzés	E-book kölcsönzés
Könyvtári dokumentumok helyben használata - folyóiratolvasás	Laptapír szolgáltatás
Könyvtári dokumentumok helyben használata - helyismereti dokumentumok	E-könyvtár
Könyvtárhasználati foglalkozások	E-tananyag
Beiratkozás	Online beiratkozás

A rendszer tehát az alábbi elemekből épül fel:

E-book kölcsönzés -A virtuális olvasótér

(<https://www.jamk.hu/hu/ebook>)

Könyvtárunk 2022-ben átfogó igényfelmérést végzett, amelyben több mint ezer válasz érkezett. A válaszadók közel 50%-a az e-könyv kölcsönzési szolgáltatás bevezetését jelölte meg a leginkább kívánatos fejlesztési irányként. Ez az eredmény megerősítette korábbi szándékunkat, hogy az elektronikus dokumentumok kölcsönzése felé is bővítsük szolgáltatási palettánkat, akár jelentősebb anyagi ráfordítással is. Megvásároltuk a CloudLibrary felületet, és elindítottuk a szolgáltatást.

Az elérhető e-könyvek száma folyamatosan bővül, és a szolgáltatás gyors népszerűsége tett szert. Különösen értékelik azok a felhasználók, akik valamilyen okból nem tudják vagy nem kívánják igénybe venni a könyvtár fizikai állományát – számukra online beiratkozási lehetőséget is biztosítunk, így az olvasójogosultság megszerzése és az e-könyv kölcsönzés teljes folyamata távolról is lebonyolítható.

Jelenleg 542 e-bookot tartalmaz az állományunk.

E-könyvtár - A virtuális helyismereti gyűjtemény

(<https://www.jamk.hu/hu/ekonyvtar>)

A József Attila Könyvtár (JAMK) kiemelt feladatának tekinti Komárom-Esztergom vármegye kulturális örökségének megőrzését és hozzáférhetővé tételét. Intézményünk hosszú évek óta aktív szerepet vállal az országos közgyűjteményi digitalizálási folyamatokban, különös figyelmet fordítva a helyismereti értékek feldolgozására, a muzeális dokumentumok védelmére, valamint a digitális tartalmak közösségi hasznosítására. Az elektronikus könyvtár tartalmának összeállításakor – a felhasználói preferenciák figyelembevételével – arra törekedtünk, hogy olyan dokumentumokat válasszunk, amelyek a nagyközönség számára is érdekesek és hasznosak lehetnek. Tatabányán, sőt egész Komárom-Esztergom vármegye területén (különösen Dorogon, Oroszlányban és környékükön) rendkívül erősek a bányászahagyományok. Ezért döntöttünk úgy, hogy elsőként a bányászathoz kapcsolódó helyismereti dokumentumokat töltjük fel a rendszerbe.

Szintén nagy érdeklődésre tartanak számot a megyei iskolai értesítők, amelyek informatívak, könnyen értelmezhetők és szélesebb közönség számára is jól használhatók – ezek is az elsőként digitalizált és feltöltött anyagok között szerepeltek.

Laptapír - a virtuális folyóiratolvasó

(<https://www.jamk.hu/hu/laptapir>)

Az online elérhető, saját fejlesztésű adatbázisainkkal lehetővé tettük a helyismereti gyűjtemény anyagának digitális hozzáférést, az e-book kölcsönzéssel pedig a hagyományos könyvkölcsönzés virtuális megfelelőjét kínáljuk. Szerettük volna azonban a folyóiratolvasás online változatát is elérhetővé tenni olvasóink számára – ezt a célt a Laptapír szolgáltatás bevezetésével valósítottuk meg. Természetesen ezt a rendszert is a könyvtár arculatához igazítottuk.

A József Attila Könyvtár 2025 első felében indította el a Laptapír szolgáltatást, amely tovább bővíti és teljessé teszi az intézmény digitális tartalomszolgáltatási kínálatát. Könyvtárunk eddig is kiemelt figyelmet fordított az online elérhető tudásanyag fejlesztésére: az e-könyvek, tananyagok és elektronikus dokumentumok után most már az időszaki kiadványok digitális hozzáférése is biztosított.

A Laptapír előfizetéses rendszerében olvasóink több mint 180 aktuális folyóirathoz, mintegy 10 000 korábbi lapszámhoz, valamint számos „bookazine” típusú kiadványhoz férhetnek hozzá – mindezt kényelmes, digitális formában. Ez a tartalmi bővítés nemcsak a könyvtárba személyesen ellátogatók, hanem a távolról beiratkozó olvasók számára is jelentős hozzáadott értéket jelent.

E-tananyag - a virtuális tanulótér

(<https://oktatas.jamk.hu>)

A könyvtárak egyik alapvető szolgáltatása – sőt, küldetése – az edukáció. Ezt a feladatot igyekeztünk a digitális térben is megvalósítani: online elérhető e-tananyagaink a helyismereti oktatást és a könyvtárhasználati ismeretek elsajátítását támogatják korszerű, felhasználóbarát formában.

Digitális tananyagainkat a Moodle e-learning rendszerben dolgoztuk ki. Ez egy összetett, mégis jól kezelhető platform, amely egyszerre alkalmas a tananyagok tárolására, szerkesztésére és rendszerezésére, valamint a tanulók haladásának nyomon követésére, munkájuk értékelésére. Emellett lehetőséget kínál a tanulási folyamat elemeinek virtuális megjelenítésére is: osztályokat hozhatunk létre, házi feladatokat adhatunk ki, és a résztvevők kommunikálhatnak egymással. A Moodle rendszer alapegysége a kurzus, amelyekből intézményünk az alábbiakat kínálja:

• *A trianoni döntés következményei Komárom-Esztergom megyében – különös tekintettel Komárom szétválasztására. A tananyag forrását a komáromi Klapka György Múzeum könyvtára és a József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyűjteménye biztosította.*

(Szakértő: Számadó Emese, igazgató, Klapka György Múzeum, Komárom)

• *Jászai Mari és Komárom-Esztergom megye színháztörténete – a József Attila Megyei és Városi Könyvtár, valamint a kistérségi Wass Albert Városi Könyvtár anyagára építve.*

(Szakértő: Mikolasek Zsófia, igazgató, TMJV József Attila Könyvtár)

• *Bányászlet Komárom-Esztergom megyében – a József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyűjteménye alapján.*

(Szakértő: dr. Horváth Géza, helyismereti könyvtáros, TMJV József Attila Könyvtár)

• *TextLib Integrált Könyvtári Rendszer – a József Attila Megyei és Városi Könyvtár munkatársainak összeállításában.*

Tananyagaink elérhetők a következő felületen: <https://oktatas.jamk.hu>

Online beiratkozás - a virtuális olvasószolgálati pult

(<https://www.jamk.hu/hu/online>)

A virtuális könyvtári rendszer koronája az online beiratkozás, amely lehetővé teszi a virtuális könyvtári tagság létrejöttét. Természetesen továbbra is örömmel találkozunk személyesen olvasóinkkal, de tudomásul kell vennünk, hogy sokan – különféle okokból – nem tudnak belépni a könyvtár fizikai terébe. Gondoltunk azokra, akik külföldön élnek, a mozgásukban korlátozottakra, valamint azokra is, akik mindig időszükében vannak. Az online beiratkozással számukra is elérhetővé válik a könyvtári szolgáltatások egy része, igazodva modern életvitelükhöz és speciális igényeikhez.

Az online beiratkozás valódi innovációja abban rejlik, hogy az újonnan regisztrált olvasó adatai azonnal bekerülnek a TextLib integrált könyvtári rendszerbe, így rögtön teljes jogú virtuális könyvtári taggá válnak.

A kampány

Azért, hogy minél többen használják a virtuális könyvtárunkat az alábbi kampányfogásokat alkalmaztuk:

• Partnerkönyvtáraink számára (Komárom, Tata, Nyergesújfalu és Esztergom) lehetővé tettük, hogy a hozzájuk beiratkozott olvasók a mi könyvtárunk tagjai is lehessenek, és használhassák a virtuális könyvtárat.

Beharangozók:

o Tata:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=924022366612974&set=a.383672123981337>

o Komárom: https://www.jmjk-komarov.hu/e-konyv-kedvelok-figyelmebe-ajanljuk/?fbclid=IwY2xjawKsyS1leHRuA2FlbQIxMQBicmlkETBINHU0RmVtZ2FuZEtVb2RyAR4dBgEVyeUfaXRilht6gTnZKH0dVmgw3y7Y1OAavss4kWEUZbc0K_cFXSnCMA_aem_vwRqRwXDXMvNmaJTH6Hotg

[ajanljuk/?fbclid=IwY2xjawKsyS1leHRuA2FlbQIxMQBicmlkETBINHU0RmVtZ2FuZEtVb2RyAR4dBgEVyeUfaXRilht6gTnZKH0dVmgw3y7Y1OAavss4kWEUZbc0K_cFXSnCMA_aem_vwRqRwXDXMvNmaJTH6Hotg](https://www.jmjk-komarov.hu/e-konyv-kedvelok-figyelmebe-ajanljuk/?fbclid=IwY2xjawKsyS1leHRuA2FlbQIxMQBicmlkETBINHU0RmVtZ2FuZEtVb2RyAR4dBgEVyeUfaXRilht6gTnZKH0dVmgw3y7Y1OAavss4kWEUZbc0K_cFXSnCMA_aem_vwRqRwXDXMvNmaJTH6Hotg)

○ Esztergom: <https://www.vkesztergom.hu/node/1679>

○ Nyergesújfalu: <https://www.facebook.com/profile/100061085612670/search/?q=j%C3%B3zsef%20attila>

• Kisfilmet készítettünk a népszerűsítésre:

○ Gutai Zsolt önkormányzati képviselő: <https://www.instagram.com/reel/DFN7Y2Vly75/>

○ Kardos-Horváth János, a Kaukázus együttes énekese: <https://www.instagram.com/reel/DEF8Db0RJXk/>

• A saját oldalainkon is népszerűsítettük a szolgáltatást:

○ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1097942709026623&set=a.561429109344655>

○ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1095440775943483&set=pb.100064327135991.-2207520000>

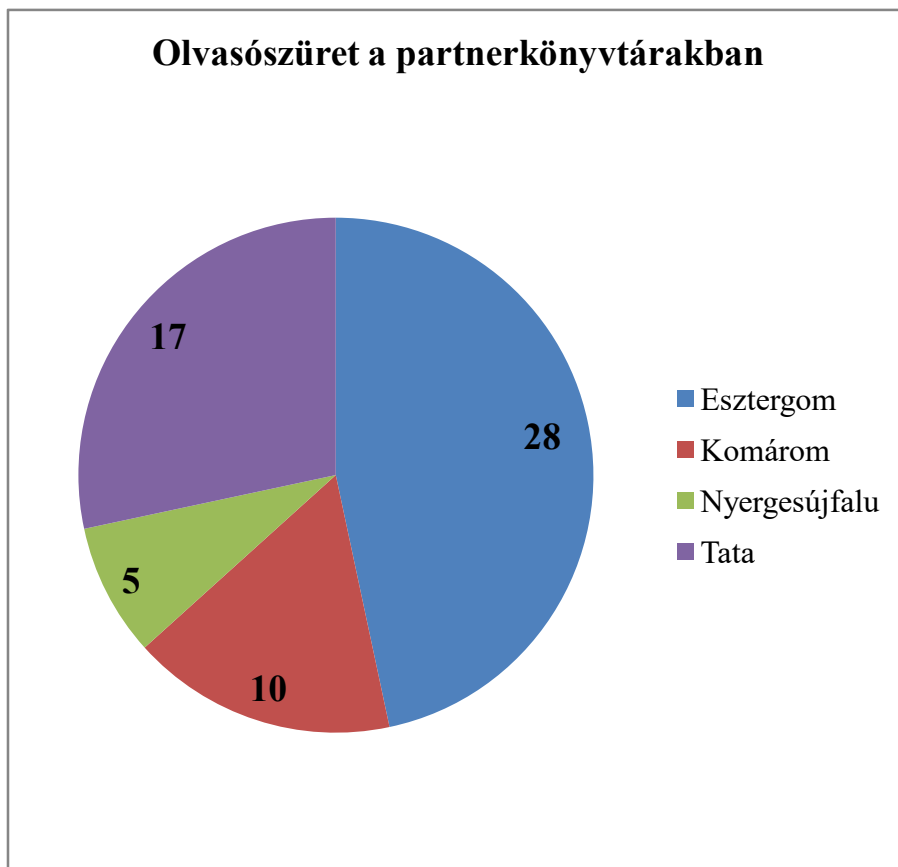
○ <https://www.jamk.hu/hu/hir/fedezze-fel-jozsef-attila-konyvtar-virtualis-vilagat>

• A moly.hu oldalon is megosztottuk az új szolgáltatást: <https://moly.hu/karcok/2204475>

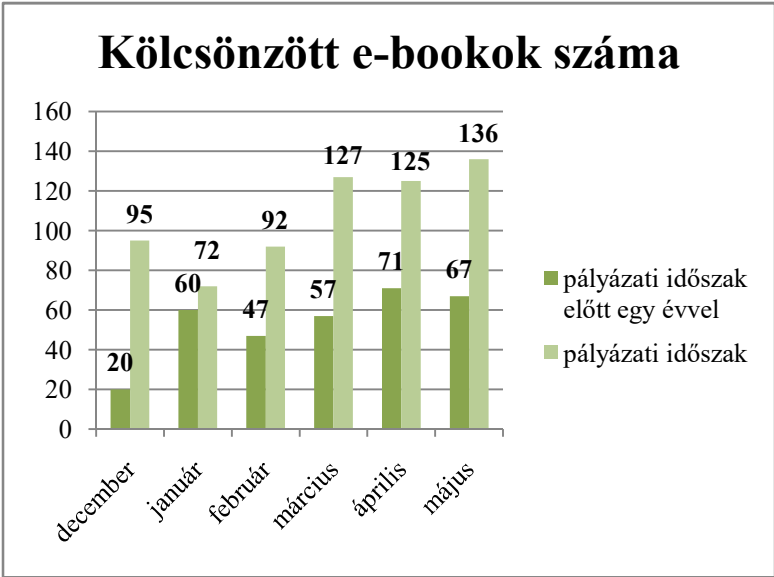
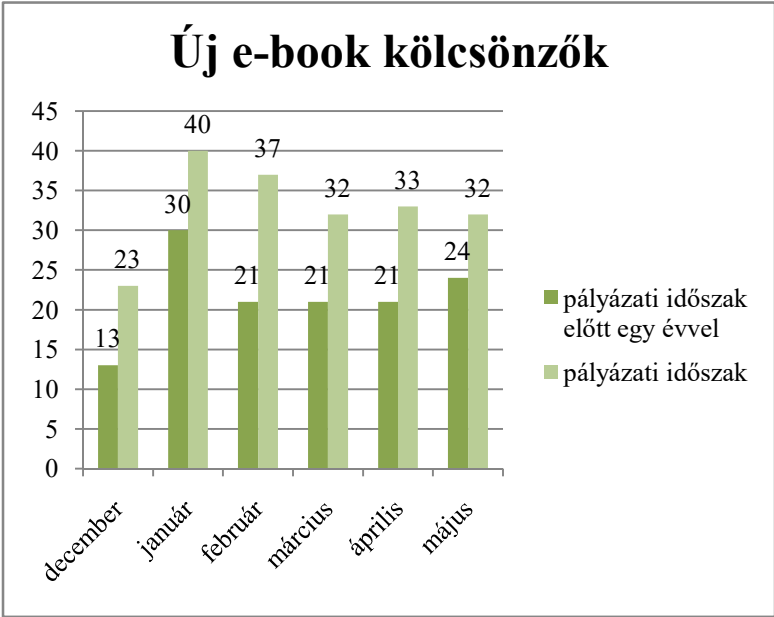
• A megyei sajtó podcastben adta hírül a virtuális könyvtár elindítását: <https://www.kemma.hu/helyi-kozelet/2025/04/az-orszagban-elsokent-a-virtualis-terben-is-varja-olvasoit-a-tatabanyai-jozsef-attila-konyvtar>

Eredmények

A könyvtári kihívás keretében az általunk olvasószüretnek nevezett kampány során összesen 60 fő iratkozott be hozzánk partnerkönyvtárainkon keresztül.

Az új e-book regisztrálók és a kölcsönzött e-book száma így alakult:

Elektronikus könyvtárunk 2025. március 10-i indulása óta összesen 419 keresést regisztráltunk – ez napi átlagban 6,2 lekeresést helyismereti dokumentumaink között. A Laptapír szolgáltatás kezdete (2025. április 1.) óta felhasználóink 549 alkalommal látogatták meg a nyitóoldalt.

A kampány során elért felhasználók száma összesen (erre nagyon büszkék vagyunk):

	december	január	február	március	április	május
A kampány során elért felhasználók	32	89	92	746	645	981

Úgy érezzük, virtuális könyvtárunk egyre népszerűbb a felhasználók körében. A könyvtári kihívásnak köszönhetően vontunk be olyan látens olvasókat, akiket a pályázat nélkül nem értünk volna el.

„Zöld füst az ég, és lassan elpirul...”

SUGÁR GABI, JAMK

Fotó: Sugár Gabi

Zöldközgyűjteményi konferenciának adott otthont a József Attila Könyvtár. A konferencia szakemberei az idén azt vizsgálták, mit tehetnek a könyvtárak, levéltárak és múzeumok a fenntarthatóságért.

Mikolasek Zsófia, a József Attila Könyvtár igazgatója köszöntötte a megjelenteket, majd **Szücsné Posztovics Iлона** polgármester mondta el köszöntőjét. Felvillantotta a legjelentősebb globális válságokat, amelyek civilizációnkat fenyegetik, majd kiemelte, hogy a változáshoz cselekvésre van szükség. Ebben közös a felelősségünk, s mindenki tehet valamit a maga szintjén ahhoz, hogy változást érzünk el – tette hozzá. Tatabánya elkötelezett a fenntarthatóság mellett: ezt bizonyítják a gyönyörű fás és virágos közterek, az energiatakarékosság érdekében tett beruházások, intézkedések – emelte ki.

Mikolasek Zsófia ehhez kapcsolódóan szólt a könyvtár új kezdeményezéséről, a javító napról, ahol szakemberek segítik a betérőket abban, hogy egy-egy tárgy tovább szolgálhassa tulajdonosát.

Dr. Takács-Sánta András humánökológus, az ELTE, egyetemi docense *Új gondolkodásmód és új intézmények egy ökológus civilizációhoz* címmel tartott előadása rendkívül lényegre törően mutatta be az emberiség jelenlegi helyzetét. A globális civilizáció krízisben van. Ennek okai között megemlítette az ökológiai válságot, az egyre nagyobbra nyíló vagyoni ollót, a civilizációs betegségeket, a nagyfokú munkamegosztást és erőteljes specializációt, valamint a diktatórikus rendszerek kialakulását, amely során szűk hatalmi érdekek vezetik a világot.

A megoldás az egyén hozzáállása, a kis közösségek összekapcsolódása. Kiemelte: a jövő megjósolhatatlan, de alakítható, ehhez szükséges a pozitív jövőkép. Újra kellene gondolni a civilizációt, s elhinni, hogy nem ez a lehetséges világok legjobbika, és megőrizni a cselekvő reményt. Fontosak a civil szerveződések, a kis közösségek. Az új világkép kialakításának pedig színtere, vagy kezdeményezője lehet egy-egy könyvtár. Ennek érdekében „világváltoztató” polcokat lehetne létrehozni megfelelő szakirodalommal. Találkozóhely lehet, a környezeti nevelés elindításának színtere a gyerekek számára, s akár MAG-könyvtárként is működhetnének, ahol a jó minőségű növények magjait cserélhetnék gondozási útmutatókkal. Kiemelte az előadó a példamutató épületeket is, amelyek a fenntarthatóság példaképei lehetnek.

Hozzátette: az emberiség történetének legnagyobb próbatétele előtt állunk. Ahhoz, hogy ez sikeres legyen, mindenkire szükség van.

Rózsa Dávid (Fotó: Sugár Gabi)

Rózsa Dávid, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója *Burjánzó zöldkönyvtárak: fenntarthatósági gyakorlatok a magyarországi könyvtárakban* címmel tartott előadást.

Egy felmérés eredményét ismertette, amelyet április végén és május elején végeztek a hazai zöldkönyvtárakban. A kérdőívet 1087 szolgáltató hely töltötte ki, ez a hazai könyvtárak 25 százaléka. S több mint a fele kistelepülésen működik.

Az előadók mindannyian a működésük és a fenntarthatóság közötti összefüggéseket taglalták.

Dr. Zsigmond Gábor, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója a zöld múzeumok és fenntarthatóság témáját taglalta, **Dr. habil. Szabó Csaba**, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatója a zöldellő levéltárakat, majd **Dr. Horváth Sándor Domonkos**, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér igazgatója *A győri könyvtár a fenntartható fejlődésért* címmel tartott előadást.

Délután **Kocsis-Maár Kinga**, a Pannonhalmi Területi Apátság teremtésvédelmi referense beszélt a teremtésvédelem fogalmáról, **Osvárh**

Györgyi, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum oktatásszervezője *Zöld múzeum – fenntarthatóság a közgyűjteményekben* címmel tartott előadást, majd **Pál Gabriella**, a Tatabányai Múzeum igazgatója a *Metamorfózis - ember és természet kapcsolata az Által-ér völgyében* című állandó kiállítás, történeti ökológia, múzeumpedagógia aspektusát ismertette.

A szakmai konferenciát zöldkönyvtári kocsma vízzel zárták a szervezők

Állományellenőrzés a József Attila Könyvtár fiókkönyvtáraiban

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

Tavaly a József Attila Könyvtár (JAMK) egyik legnagyobb feladata volt a központi könyvtár 312.102 egységnyi dokumentumának ellenőrzése. A feladatot harminc fő munkatárssal és két fő informatikus kolléga támogatásával 10 munkanap alatt teljesítettük 2024. április 8. és 21. között.

Az idei évben a fiókkönyvtárakban folytattuk az állományellenőrzést. A tavaly megtervezett ütemezést 2024 novemberében személyes teremszemle követte, melynek során felmértük, hogy melyik telephelyen milyen eszköz-, esetleg bútorigénnyel kell számolnunk az állományellenőrzés lebonyolításához. Az önkormányzattól kapott engedély megszerzését követően, március 20-án a Felsőgallai Fiókkönyvtárban, április 4-én Bánhidán, április 25-én Kertvárosban ellenőriztük le a teljes állományt 1-1 nap alatt, az állomány nagyságától függően 12-14 fős csapattal. A leltározást minden esetben olyan napokra időzítettük, amikor a fiókkönyvtár amúgy is zárva volt. A két legnagyobb könyvtári állománnyal rendelkező fiókunkban azonban több naposra terveztük az állományellenőrzést, ezért olvasóinknak egy-egy napra nélkülözniük kellett kedvenc fiókkönyvtárunk szolgáltatásait. A Népház Úti Fiókkönyvtárunkban május 12-én és 13-án nyitvatartás mellett folyt a tömörraktár ellenőrzése, majd ezt követően május 14-től 16-ig a teljes állományt sikerült leltározni. Az Újvárosi Fiókkönyvtárban zajlott az utolsó fiókos állományellenőrzés, június 2-től 4-ig.

Fiókjainkban összesen közel 92.000 dokumentumot ellenőriztünk le a JAMK kollektívája, 11 nap alatt, miközben az ellenőrzésben éppen nem érintett fiókkönyvtárakban és a központban zavartalanul folyt a szolgáltatás és a háttérmunka. A mesterséges intelligencia szerint, ha átlagosan fél kilónak vesszük egy könyv tömegét, az el-

lenőrzött dokumentummennyiség egyenkénti kézbevétele, vonalkódolvasása és visszahelyezése a polcra 46 tonna tömeg megmozgatását jelentette az ellenőrzés során. Külső segítséget nem vontuk be a leltározásba, ezért különösen büszke vagyok a kollégáimra, mert összefogás és jó munkaszervezés nélkül nem tudott volna ilyen zökkenőmentesen megvalósulni az állományellenőrzés és vele párhuzamosan a működés fenntartása. Ráadásul a leltározás mellett az idők során rongálódott jelzetek javítására, a leírások esetleges módosítására és természetesen a szoros könyvtári rend ellenőrzésére, rendrakásra is sor kerülhetett.

Fotó: TCSF

Minden fiókkönyvtár leltározása után körülbelül két hét állt a telephelyek rendelkezésére a – szerencsére rövid – hiánylisták behasonlítására, a listán lévő dokumentumok keresésére. Pillanatnyilag az újvárosi állományból egyelőre elkallódottnak ítélt könyvek felkutatása zajlik.

Bízom benne, hogy még a nyár elején el tudom készíteni a leltárt záró jegyzőkönyvet is, mellyel hivatalosan is lezárul a JAMK teljes körű állományellenőrzése.

Olvassunk együtt a parkban!

OPÁLKA TAMARA, JAMK

Fotó: Lutring István

2025. május 12-én tartottuk *Olvassunk együtt a parkban!* eseményünket, melyre több mint százan érkeztek. Csapatostul jöttek diákok, családok kisgyermekkel, valamint az idősebb korosztály tagjai is képviseltették magukat. Felhívásunkban kiemeltük, hogy az érdeklődők hozzák

magukkal könyveiket, pokrócukat, vagy piknik plédjüket, minden másról pedig mi gondoskodtunk. Finom, házi készítésű orgona és citromfű szörpökön kívül volt vattacukor és popcorn a vértesszőlősi Holiday Snack csapatának jóvoltából. Nemcsak a parkban, hanem öko teraszunkon is leülhettek az érdeklődők. Többféle könyvjelzőt is készítettünk az eseményre, amelyből kedvükre választhattak az olvasók, vagy ha netán valaki elfelejtett olvasnivalót hozni magával, akkor az általunk kirakott könyvek közül válogathattak. Ezen kívül a megjelenteknek tombolat osztottunk, amellyel 5 darabos könyvecsomagot, vagy kisebb, vegyes tartalmú ajándécsomagot nyerhettek. A sorsolás után a Timsel Band játszott acid jazz stílusú dalokat. A visszajelzések alapján mindenki nagyon jól érezte magát, örültek a lehetőségnek, és kíváncsian várják az újabb alkalmat.

Az élet MOST történik velünk!

SUGÁR GABI, JAMK

Két szülő óceán-átkenuzás. Négy óceán átvitorlázás. Páros óceán átevezés. Két Grönland átkelés. Antarktisz expedíció a Déli-sarkig. Két ország átfutás. Ultrafutó világbajnok. **Rakoncay Gábor** kétszeres Guinness világrekorder, extrém sportoló hihetetlen teljesítménye minden korosztályt ámulatba ejt. Ez mutatkozott meg a József Attila Könyvtárban is: előadására csaknem kilencvenen regisztráltak, és a tizenévesektől a nyugdíjasokig minden korosztály képviseltette magát.

Hihetetlen közvetlenség és őszinteség jellemezte a legutóbbi expedíciójáról nemrégiben hazatért óceán átkelőt. Rakoncay Gábor a kezdetekről elárulta: már huszonevésen elhatározta, hogy átkel az óceánon. Halasztást kért az egyetemen, és útnak indult. A felkészülés során egy „túlélő kapszulát” hoztak létre, s kialakult az is: melyek a legfontosabb eszközök, dolgok, tárgyak, amelyek ebbe bele is kerülhetnek. Végül egy saját építésű, teljesen letisztult járművet alkottak, amely még díjat is nyert.

Aztán mivel kenuval még senki sem kelt át az óceánon, így ezt tűzte ki célul. Fa Nándor hajótervező- és építő, óceáni versenyvitorlázó adta oda neki kezdetben kölcsön a kenuját, s Rakoncay Gábor 15 órával az ötlet gondolata után már útnak is indult. Mindent otthon hagyott, amit korábbi útjai során nem kellett használnia.

„Lassú, veszélyes nyüglődés volt az egész” – fogalmazott.

Fotó: Sugár Gabi

Hazatérve sokáig víziszony gyötörte. A legjobb terápiának az újabb kihívásokat tartotta, ezért elkezdett futni. Ismét járatlan utakat keresett magának. Futott emelkedőkön, mászott hegytetőkre: rájött, hogy a korlátok csak a fejünkben vannak. Azokat túl lehet szárnyalni. A futás végül számára olyanná vált, mint egy életviteli tanácsadás. Ezután jöttek a sarkvidéki projektek. Jegesmedvét nem látott, de érzékelte azt a nehéz és ingerszegény környezetet, amely körülvette. „Élettelen, merev táj. Ez a hely nincs mozgásban. Bele lehet itt nézni az örökkévalóságba” – tette hozzá.

Fa Nándor nekiadta a kenut, amelyet Rakonczay Gábor felújított. Gyakorlatilag átépítette s felszerelte az adatátvitelhez szükséges eszközökkel. 42 lett a neve. A 42 Douglas Adams **Galaxis útikalauz stopposoknak** című sci-fi regényéből elhíresült szám, mely a válasz az életet, a világmindenséget, meg mindent érintő végső kérdésre. S nem mellesleg Rakonczay is pont ennyi idő. Ezúttal mindent úgy épített, hogy a legrosszabb verzióknak is megfeleljen: bírja a folyamatos borulásokat is. „Minden problémára legalább három megoldást dolgoztam ki” – mondta.

Tavaly december 23-án indult, s már akkor tudta: ez lesz az utolsó nagy útja. Hatalmas hullámok próbálták az útját állni, tengeri élőlények, s még egy nagy tengerjáró hajó legénysége is „ki

akarta menteni”, mert azt hitték, hogy egy hajótörött. Rakonczay Gábor kitartott: végig minden nap beszámolt közösségi oldalán a történetéről, óriási követőtábor figyelte a hánykolódásait. Végül 75 nap után kötött ki. Az expedíció sikerült!

„A magány egy hatalmas önismereti út. Kapcsolódok a MOST-hoz. A legerősebb tapasztalás annak megismerése, hogy bármire képes vagyok. Am a legcsonkba vágóbb, hogy ellátogatva az elmúlás lehetőségeinek a szélére látszik: nem végtelen a történet, az élet. S ha látszik, hogy véges, akkor értékesebb. S ha van még több ezer, vagy tízezer napunk, akkor a ma azt eggyel csökkenti. A mai nap, csak egy van, s holnap már elmúlik. Az élet MOST történik velünk! S bármit létre akarunk hozni, MOST van rá mód!”

Papp György festőművész kiállítása – megnyitó

VEÉR KÁROLY

Tisztelt Hölgyeim, Uraim!

Azt hiszem, jubileumot ünneplünk **Papp Gyuri** barátommal, hiszen talán ez az ötödik alkalom, hogy megnyithatom a képeiből megrendezett kiállítást.

A képek cserélődnek, mi meg egy kicsit vénülünk, de a lelkesedés a régi. Ő rajzol és fest, én meg próbálok valami értelmeset mondani. Ez egyre nehezebb, mert az elmúlt alkalmakkor már mindent elmondtam róla. Tudjuk, hogy a festői Mátészalkán született, Tatán az Eötvös Gimnáziumban érettségizett 1971-ben, volt reklámgrafikus, dolgozott a Dolgozók Lapja, és utódja, a 24 Óra sajtóorgánumnak, szoros kapcsolatot tartott Tatabányán a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolával, ahol tanított is, és jelenleg Győrben él.

Ismeretségünk, barátságunk a 80-as évek végén kezdődött (úristen, ennek már több, mint 30 éve), Berg Endre újságíróval, Kossela Béla trombitaművésszel és Trovay Misivel, az autók szerelmeseivel közösen, szerdánként a Belesben, majd az Árpád sörözőben iszogattunk, beszélgettünk, és természetesen megváltottuk a világot.

A világ köszöni, azóta is jól van, a mi hajunk és arcszörzetünk azonban fehérbe fordult. Az éveket nem bírjuk letagadni, de nem is kell, hiszen a férfiember olyan, mint a jó bor: minél idősebb, annál finomabb, zamatosabb!

Papp Gyuri egyik kiállítása kapcsán Mórocz Kárcsi barátunk azt a címet adta írásának a 24 Órában, hogy szép nőket fest. Hát ez bizony nem változott azóta sem, bár a témák kibővültek, de

ezekre is a precizitás, a szinte fotorealisztikus megjelenítés jellemző, amiről egy korábbi kiállítás megnyitóján már hosszasan értekeztem.

De miért is jó a szemnek, és a szépérzékünknek, amikor Papp Gyuri képeit nézegetjük? Pedig mondhatnánk, szembe megy a korszellemmel.

Nézzük csak a reklám világát. Annó minden gyártó úgy gondolkodott, hogy a szép, gusztusos nőcikkkel, vagy izmos férfiemberrel könnyebben eladhatók a termékei, hiszen ugyanolyan kíváncsiak, mint a képeken, reklámvideókban szerepeltetett modellek. Emlékszem, tinédzser koromban én is kivágtam az újságból egy-egy új gépkocsin macska módra vonagló modell fényképét, és a szobám falára felragasztva vágyakoztam utána.

Mára átalakult a világ, mondják, hogy mindent el kell fogadni, kebelünkre kell ölelni, és a reklámszakma is átalakult. Legalábbis a marketingesek így gondolkodnak.

A nagy szépeészeti cikkeket áruló üzletek hirdetéseiben 120 kilós afroamerikai modell kenegeti magát az új dezodorral, járógépes futóval reklámozzák a fájdalomcsillapítót, és fiúk puszkálnak a kotonreklámban.

Persze nem azt mondom, hogy ne mutassuk meg, hogy a köznapi ember nem ugyanolyan, mint a csodaszép modellek, de szerintem ezek a reklámok nem az elfogadást segítik, hanem inkább egy kicsit taszítanak. Mi is elhízott vénemberek lettünk, eleget nézegetjük, és szagoljuk a buszon az izzadságtól bűzös sorstársainkat, de

nem is kell, hogy ők, vagy mi szerepeljünk a reklámokban.

Gyuri a maga világát jól reklámozza. Szépek a fiatal nők, gyönyörűek az idős hölgyek, és megkapóan szimpatikusak a kopott, mállott festékű ajtók, ablakok. Ebben a világban minden rendben van, hiszen nyugalmat, rendet, és szépséget kínál.

Papp Gyuri világa az idealisztikus, földöntúli szépségé, és bölcsességé. A sors üveggolyóit fürkésző fiatal, balett táncosleány, aki valószínűleg soha nem kapja meg a címszerepet, az idős hölgy, akinek arcáról az elmúlt hetven év minden gondja-baja leolvasható. Az öreg kapu előtt könyvet olvasgató kislány (jé, nem mobiltelefont nyomogat!), a különös, velencei karnevált idéző hajékkal, kiegészítőkkel pózoló menyecskék, a pravoszláv ikonokat idéző festmény a lehunytt szemű Jézussal, mind-mind a Papp Gyuri világának részei.

A képeket nézegetve valahogy mindig Ady Endre *Az én menyasszonyom* című verse jut eszembe:

*Mit bánom én, ha utcasarkok rongya,
De elkísérjen egész a síromba.*

*Álljon előmbe izzó, forró nyárban:
„Téged szeretlek, Te vagy, akit vártam.”*

*Legyen kirugdalt, kitagadott, céda,
Csak a szívébe láthassak be néha.*

*Ha vad viharban átkozódva állunk:
Együtt roskadjon, törjön össze lábunk.*

*Ha egy-egy órán megtelik a lelkünk:
Üdvöt, gyönyört csak egymás ajkán leljünk.*

*Ha ott fetrengnek lenn, az utcaporba:
Borúljon rám és óvjon átkarolva.*

*Tisztító, szent tűz hogyha általéget:
Szárnyaljuk együtt bé a mindenséget.*

*Mindig csókoljon, egyformán szeressen:
Könnyben, piszokban, szenvedésben,
szennyben.*

*Amiben minden álmom semmivé lett,
Hozza vissza Ő: legyen Ő az Élet.*

*Kifestett arcát angyalarcnak látom:
A lelkem lenne: életem, halálom.*

*Szétzúzva minden kőtáblát és láncot,
Holtig kacagnók a nyüzsgő világot.*

*Együtt kacagnánk végső búcsút intve,
Meghalnánk együtt, egymást istenítve.*

*Meghalnánk, mondván:
„Bűn és szenny az élet,
Ketten voltunk csak tiszták, hófehérek.”*

Maradjunk tehát tiszták, hófehérek, söpörjük le vállunkról a napi gondokat, merüljünk el Papp Gyuri csodálatos világában, és tekintsük meg a kiállítást!

(József Attila Könyvtár Tatabánya. 2025. május 6. Papp György festőművész kiállítása Veér Károly megnyitó szövege)

Különleges hangzás világhírű zenészekkel a könyvtárban

SUGÁR GABI, JAMK

Egyedülálló minikoncertre invitálta a nézőket az Új Forrás folyóirat és a József Attila Könyvtár. A *Nyitott rezervátum* vendégei ezúttal különleges művészek voltak, akik bár már zenéltek korábban különféle formációkban együtt, de így hárman most mutatkoztak be először.

Jász Attila író, költő, a folyóirat főszerkesztője a hagyományokhoz híven elsőként az Új Forrás legújabb kötetét mutatta be. Kiemelte Alberto Manguel *Jónás és a cethal* című esszéjét, vagy Bóna László írását, amely Az utolsó pontról szól. Az alkotók legeslegutolsó műveiről, s ehhez nem kell meghalnia az alkotónak. Csak kitennie az utolsó pontot, aztán élni tovább.

A három kiváló zenész a produkció előtt beszélt magáról, s szóltak a kapcsolódásairól is, hiszen korábban különféle formációkban találkoztak már.

Gadó Gábor a magyar jazz egyik meghatározó gitárosa és zenészerzője. Kezdetben hegedűn tanult, majd klasszikus gitárra váltott. A Bartók Béla Zeneművészeti Konzervatóriumban Babos Gyula növendékeként végzett 1983-ban. Pályafutása során olyan neves zenészekkel dolgozott együtt, mint Snétberger Ferenc, Szakcsi Lakatos Béla és Oláh Kálmán. Első zenekarát "Joy" néven alapította, és "Cross Cultures" címmel készített lemezt. 1995-ben Franciaországba költözött, később Londonban is élt, majd Párizsban alakí-

totta meg a Gadó Gábor Quartetet. Szólólemezei a BMC, Telos Records és Hungaroton kiadóknál jelentek meg.

Fotó: TCSFi

Rozmán Lajos klarinétos és karmester, aki a Zeneakadémián diplomázott, és 1992–93-ban ösztöndíjasként Genfben tanult. Kísérletező előadóművész, aki szóló klarinétjátékával és különböző hangszeres és vokális repertoárral bővíti a műfaj határait. Elsőként adta elő J. S. Bach szóló hegedűre írt műveit klarinéton. Szólólemezei a BMC, Telos Records és Hungaroton kiadóknál jelentek meg. Számos együttesnek volt tagja vagy alapítója, például a Forrás Kamarazenei Műhelynek és a Trio Lignumnak. 2009 és 2015 között a pannonhalmi Arcus Tempoum Fesztivál zenei vezetője volt. A Zeneakadémián és a kecskeméti Kodály Intézetben is oktat.

Rákóczy Anna fuvolaművész, aki a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Gyöngyössy Zoltán tanítványaként végezte tanulmányait. Köztársasági ösztöndíjasként az Erdődy Kamarazenekar és a Budapest-Hegyvidéki Kamarazenekar tagja volt. 2001-től négy évet az Egyesült Államokban töltött, ahol Fulbright ösztöndíjasként a Peabody Konzervatóriumban Marina Piccinini tanítványaként szerzett kitüntetéses mesteri diplomát 2004-ben. Alapító tagja és rendszeres közreműködője a Kolta Koncertek a Háló Klubban kama-

razenei esteknek. Számos nemzetközi kurzus résztvevője volt, többek között a National Orchestral Institute (2002), International Festival Institute at Round-Top, Texas (2003) és Lucerni Fesztivál Akadémia (Pierre Boulez vezényletével, 2004). Mesterei között voltak Matuz István, Barthold Kuijken és Emily Skala is.

Gadó Gábor, Rozmán Lajos és Rákóczy Anna több formációban is közösen zenélnek, ötvözve a klasszikus és a jazz világát. Együttműködésük során a szabad improvizáció és az írott zene határvonalait feszegetik. **Gadó Gábor Quintetben** Gadó Gábor gitározik, Rozmán Lajos klarinétzik, Rákóczy Anna fuvolázik, **Hock Ernő** nagybőgőzik és **Gyárfás Attila** dobol. **A Rozmán Lajos Quartet feat. Gadó Gábor:** ez a kvartett Rozmán Lajos klarinétján, Gadó Gábor gitárján, Rákóczy Anna fuvoláján és Hock Ernő nagybőgőjén keresztül a kortárs jazz és klasszikus zene határvonalát járja. *Transz, tánc, asszonánc* – Rákóczy Anna és Rozmán Lajos fuvola-klarinét estjén a fuvola és klarinét hangzásvilágát ötvözik, különböző kortárs művekkel, mint például Marián Lejava "Mo(o)nic(al)" című darabjával, amelynek új változata ősbemutatóként szerepelt. Könny. Ima. Teljesség – az emlékezet dallamai a Rumbachban: Ebben az előadásban Rozmán Lajos és Rákóczy Anna művészeti vezetésével a Metrum Ensemble és kamarakórus közreműködésével Kurt Weill és Leonard Bernstein héber liturgikus művei kerültek bemutatásra, jazz és blues hatásokkal.

Ezek az együttműködések a klasszikus és jazz zenei elemek ötvözésére, valamint az improvizáció és az írott zene határainak feszegetésére összpontosítanak.

Ahogy ezen az estén is. Különleges szférák zenéjén keresztül mutatkozott meg a három zseniális elme zenei tehetsége.

Háború – hatalom, bizalom és a globális átrendeződés

SUGÁR GABI, JAMK

Az ukrajnai háború mély gyökerekkel rendelkezik: történelmi, geopolitikai és belpolitikai okok egyaránt állnak mögötte. A konfliktus kirobbanását megelőzték Oroszország és Nyugat feszültségei – különösen Ukrajna közeledése a NATO és az EU felé –, emellett Putyin célja nemcsak a területi kontroll, hanem a versengő demokráciák elfojtása is.

Sz. Bíró Zoltán történész és Oroszország-szakértő és **Darvasi László** író beszélgettek könyvtárunkban az orosz-ukrán háború előzményeiről és következményeiről. Sz. Bíró Zoltán

sokat mesélt arról is, hogyan ismerte meg Oroszországot, beszélgetésüket rengeteg anekdotával tarkította.

Főbb állításai

- Biztonsági garancia és NATO-tagság szükségessége: Zoltán szerint Ukrajna csak a gyors NATO-felvétellel kaphatna biztos védelmet Oroszország további agressziója ellen, hasonlóan a II. világháború utáni Nyugat-Németország modelljéhez.
- Nyugat óvatossága és feszültségkezelése: Finnország és az USA erőforrásai óriásiak – egy-

fajta eszkalációs fékezetként azonban többnyire visszafogják támogatásukat, nehogy megnyújtsák a konfliktust, vagy destabilizálják Oroszországot (ami szerinte túlzott reakció).

- A bizalom megrendülése: A háború egyik legnagyobb károsultja a bizalom – a nemzetközi szerződésekbe, a béketárgyalásokba vetett hittel együtt omlott össze

- Orosz belpolitikai ingadozás: Az ismeretlen belső feszültségek, mint Prigozsин zendülése, arra utalnak, hogy Putyin rezsimje nem egységes, és az elitben is vannak szembenálló csoportok

- Háború utáni kilátások: Bár Ukrajna identitása megerősödött, a trauma miatt az orosz kultúrával való kapcsolat áttételes lesz. Zoltán

azonban bízunk benne, hogy idővel normalizálódhat a kapcsolat, akár az orosz nyelv és kultúra újbóli befogadásával

Sz. Bíró Zoltán rávilágít, hogy az ukrajnai háború nem csupán katonai konfliktus, hanem a globális bizalom, a nemzetközi rend és a demokratikus jövőkérdések mesés drámája. Elemzése szerint az egész világot alapjaiban rázta meg: a biztonsági kötelezettségek újradefiniálására, a Nyugat reakcióinak új megfontolására – és arra, hogyan szeretnénk élni és milyen értékeket védünk a jövőben akár közvetlen háborús fenyegetés nélkül is.

Tanulságos este volt.

Emlékhelyek Napja a Kő-hegyen

MÁRKU MÓNKA, JAMK

Fotó: Márku Mónika

Május 10-én ismét megrendezésre került a hagyományos *Emlékhelyek Napja* című program. Az idén a Kő-hegyen lévő Turul emlékmű és környéke adott otthont az eseménynek. Ahogy minden évben, könyvtárunk most is társszervezőként vett részt a programban a Vértesszőlők Agorája és az Agorája alatti. Ezúttal kézműves foglalkozásokat és ingyenes beiratkozást kínáltunk a hozzánk ellátogatóknak. A kislányok honfoglalás kori fejdísz, a fiúk pedig tarsolylemezt készíthettek, de készültünk szép színezőkkel is a legkisebbeknek. Beiratkozási akciónk során, a Könyvtári Kihívás keretében ingyen iratkozhattak be mindazok, akik május 31-ig érvényes tagsággal rendelkeztek vagy éppen nem volt élő könyvtári tagságuk. A könyvtár mellett programot kínált a Tatabányai Múzeum és a Via Ferrata is, továbbá volt solymászbemutató és bábszínház is a gyermekek számára.

Reparálás bütykölde – Elvégre zöldek vagyunk... de ennyire?!

SULLER ILDIKÓ, JAMK

2025. május 10., épp elmúlt dél. A jámbor olvasó már fel sem kapja a fejét, ha köszörűt, varrógépet, szerszámosládát cipelő embereket lát keresztülvonulni az olvasóterén – látott itt már egyet, s mást! Mindössze a pillantását veti rá az újság fölött a felmálházott jövő-menőkre. Aztán megemeli az egyik szemöldökét is (nevezett testrészt úgy is marad), ám csak hümmment egyet, s folytatja. Azért mégis csak szöveget üt mindez olvasónk fejében: - Jó, de mivégre?! Mit csinálnak ezek má' megint? Múlt héten horgoltak, két hete varrtak, 3 hete maketteztek, minden héten játszanak... ez most mi?!

Nem siet. Gondolja, megvárja, mi lesz ebből. Hátradől, kart karba ölt kényelmesen és vár...

Nyugdíjas házaspár jön, a hölgy gyönyörű textilt vesz elő, mosolyog, mondja – A lányomnak lesz. Beszelné kedves? Szereti a napraforgót, jó lesz asztalterítőnek! A hölgy a varrógép mögött – jó! Ő az igazgatónő! – visszamosolyog a szemüvege fölött, és nekilát.

Arrébb egy másik hölgy – jó! Ő meg egy gyerekkönyvtáros! - apró gyöngyöket fűz éppen valamire, amit sodronynak nevez. Néni várja mosolyogva, örül neki, hogy újra hordhatja a

nyaklancát. Közben a teraszra nyitott ajtóban elsuhan egy biciklista. Na, ezt megnézi közelebbről! Pattan fel, lépteit szaporázva baktat az ökoteraszra. A sportruhás úr éppen kipróbálja a megjavított biciklit. Lepattan róla, mosolyogva a „kuncsaft” kezébe gurítja. A szerencsés viszi is, szintén mosolyog. Ő pedig már teszi is az állványra a következő bringát.

Ekkor felhangzik a terasz végéből a köszörű jellegzetes hangja. Odanéz. Fialat nő várja, hogy

a szaki bácsi megélezze a kését, amíg odaát a biciklijé gyógyul.

Ja? Hát így megy ez itten kérem! Nincs olyan, amit ezek ki ne találnának... gondolja, s mivel mindeközben tökéletesen helyreállt a világ rendje, csendesen dűnnyögve elballag. - Legközelebb kivetetek egy szemet a bicikliláncból... már nagyon meglazult. Folyton leesik.

Elvégre zöldek vagyunk! De mennyire!

Közreműködőink:

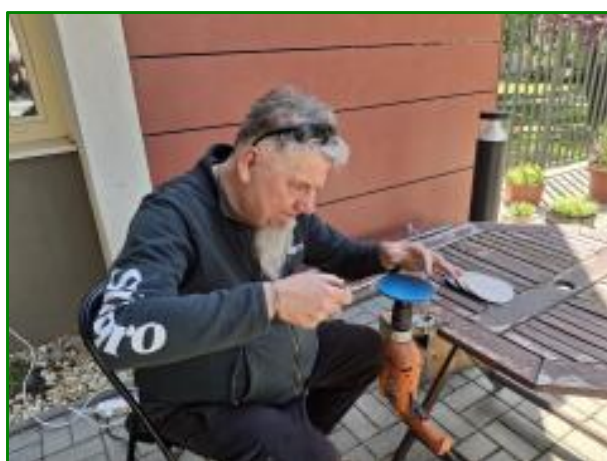
Varrógép mögött: **Mikolasek Zsófia**,
hétköznapi foglalkozása igazgatónő - TMJV József
Attila Könyvtár

Bicikliállvány mögött: **Nemesnyik Ákos**,
hétköznapi foglalkozása vegyész-mérnök, bicikli-
mániás

Cápa színór mögött: **Suller Ildikó**,
hétköznapi foglalkozása gyerekkönyvtáros, -
TMJV József Attila Könyvtár

Köszörű mögött: **Szárász Róbert**,
hétköznapi foglalkozása – késélező szakember,
Késdoktor Tatabánya

Fotók: Suller Ildikó

A jótékonyági könyvvásár sikeres, Penny népszerű volt

SUGÁR GABI, JAMK

A Tatabányai 4x4 Terepjárós Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai májusban is szerveztek jótékonyági könyvvásárt a József Attila Könyvtár központi épületében. A kávézóban felállított asztalok roskadoztak, az alattuk felsorakoztatott hatalmas dobozokban pedig sorakoztak a különböző könyvek.

Szépirodalom, szakirodalom, térképek, albumok, szótárak, hanghordozók és folyóiratok is új gazdára vártak. Az egy hét alatt nagyon sokan voltak kíváncsiak a különböző kötetekre, és vittek is magukkal haza. Ezzel pedig a Tatabányai 4x4 Terepjárós Önkéntes Tűzoltó Egyesület munkáját segítették. Ők azok, akikre probléma esetén számíthat a város, az itt élők.

A vásárra pedig különféle módon irányították rá a figyelmet. Például az egyik nap a könyvek között szalamoszott Penny, a csodaszép mentőkutya. Penny gyakori vendég a József Attila Könyvtárban, az egyik főszereplője a *Csupafül kutyafül* hangos olvasást segítő tréningnek is, ahová a legifjabb olvasókat várjuk. A könyvvásár alkalmával azonban nem Pennynek olvastak, hanem ő keresett megfelelő kötetet magának.

Ahogy kutyagolt a polcok között, úgy tűnt kedvére való a népszerű sorozat kötete, s rá is tette mancsát az egyik Hunyadira.

Fotó: Sugár Gabi

A mentőkutyát **Gurdon Mária** kutyakiképző oktató kísérte el, aki a Tatabányai 4x4 Terepjárós Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagja - természetesen Pennyvel együtt.

S a vásár hetében nemcsak Pennyt hozták el a Tatabányai 4x4 Terepjárós Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai a József Attila Könyvtárba. Az utolsó napon tűzoltóautó-bemutatóval is várták a legkisebbeket az intézmény előtt.

Sikere volt ennek is, ahogy Pennynek és a könyvvásárnak is.

Csatlakozz a közösségi élményhez!

TURINÉ KISS ADRIENN, JÓKAI MÓR VÁROSI KÖNYVTÁR KOMÁROM

*„A rossz könyvtárak gyűjteményt építenek,
a jó könyvtárak szolgáltatást,
a nagyszerű könyvtárak közösséget építenek.”*

R. David Lankes

A könyvtárak jó pár éve nem csupán a csendes olvasás szentélyei, vagy a könyvek otthonai: egy igazi közösségi tér, ahol az emberek találkoznak, tanulnak, fejlődnek, és akár új barátokra is lelhetnek.

A közösségépítés szerepe a könyvtárak életében kulcsfontosságú, hiszen hozzájárul a kulturális élet fellendítéséhez és az egyéni fejlődéshez.

A digitalizáció és az online információáramlás korában a könyvtárak szerepe jelentősen megváltozik, hiszen már nemcsak az olvasási szokásokat kell támogatni, hanem ki kell lépniük a hagyományos „komfortzónából”. Az olvasó-

közösség megtartásához, valamint a további növekedéséhez olyan programokat, rendezvényeket kell kínálniuk, amelyek közösséget formálnak.

A mi könyvtárunkban is igyekeztünk pezsgő közösségi teret építeni az elmúlt években, számos visszatérő rendezvényünk van, amelyet minden hónapban beépítünk a munkamenetünkbe.

Könyvtári programjaink, amelyek összehozzák az embereket

1. Utazz velünk! rendezvényünk segítségével az érdeklődők az előadók segítségével távoli népek kultúrájával, az országok természeti csodáival ismerkedhetnek meg.

A képes, prezenztációs előadások nagyon népszerűek, és már hároméves múltra tekint vissza.

2. **Kertbarátok köre** - Városunk volt főkertésze segítségével egyre bővülő csapat tanulja meg tematikusan a szakszerű kerti munkákat, a biokertészkedéstől a gyümölcsfák metszéséig, valamint az élő növények telepítését, gondozását.

3. **Komárom egészségeért!** - Nagyon inspiráló előadónk segítségével a tudatosabb táplálkozás és az egészséges életmód kérdéskörét jártuk körbe 4 előadás keretében, melyet az év második felében újabb témakörök ajánlásával közvetítjük az érdeklődőknek.

4. **Komáromiak, Komáromról Komáromiaknak** rendezvénysorozatunk megálmodói és kivitelezői a komáromi ENDRESZ csoport.

GreCsó Krisztián közönségtalálkozó Dorogon

GÁBOR KITTI, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR, DOROG

Érdeklődőkkel telt meg a városi könyvtár emeleti kiállítótere **GreCsó Krisztián** *Apám üzent* című legújabb könyvének bemutatóján, május 28-án. A szerző már negyedik alkalommal járt Dorogon az intézmény meghívásának köszönhetően: először 2014-ben a *Megyék utánad* című kötetével érkezett, 2017-ben a *Harminc év napsütés* megjelenése kapcsán tartott egy zenei estet **Kollár-Klemencz Lászlóval**, 2020-ban pedig a KultFeszt rendezvényén lépett fel **Hrutka Róberttel**.

Fotó: Guba Mónika

Az *Üzenetek a múltból* című mesélős kötet-bemutató alkalmából GreCsó Krisztián beszélt legfrissebb könyvének keletkezéséről, az évekig tartó családfakutatásról, a könyv borítótervéről – melyet egy parasztházban lévő régi viaszosvá-

Komárom város történelmével, építészetével, régi, hagyományos közösségek életével kapcsolatos előadások szintén nagyon látogatottak, havonta ismétlődő programunk széles érdeklődési kört mozgat meg.

Könyvtárunk tehát nemcsak a betűk világa, hanem egy hely, ahol tapasztalatokat cserélhetünk, új ismeretségeket köthetünk, és aktívan részt vehetünk a város kulturális és közösségi életében, színes és pezsgő programokat kínálunk, amelyek közelebb hozzák az embereket egymáshoz.

szon asztalterítő ihletett –, valamint az emlékezésről és a veszteségek feldolgozásáról. A személyes családtörténet először az egyik korai regényében, a *Mellettem elférsz* című művében jelenik meg, ahol a generációkon megjelenő minták, ismétlődő sorsok motívuma már erősen meghatározza a cselekmény alakulását. Az író új könyvében visszatér ehhez a műfajhoz. Eredetileg terápiás szándékkal vetette papírra a családi emlékeket, azzal a céllal, hogy segítsék a gyászfeldolgozásban. Az *Apám üzent* műfaját tekintve fiktív családregegy, szereplői valós személyek, cselekménye megtörtént eseményeken alapul, a történet mégis az írói fantázia szüleménye. A kötet központi alakja Ignác, a szerző közel húsz éve elhunyt édesapja, azonban mellette a férfi felmenők és a család nőtagjai is hangsúlyosan jelen vannak. A több évtizedet felölelő történetben váltja egymást a múlt és jelen, az olvasó megismerkedhet a 20. századi magyar falusi paraszttel, miközben az elbeszélő az ezredforduló éveiből reflektál vissza a családi sorsokra. Az *Apám üzent* egyéni családfakutatásra inspirálja olvasóit, felhívja a figyelmet a személyes emlékek ápolására, megőrzésére.

GreCsó Krisztián a családi anekdotáit egy-egy felolvasással színesítette, az előadás záró részében pedig reagált a közönség kérdéseire, és az érdeklődők számára dedikálta új regényét.

Önmagunkkal békében

GÁBOR KITTI, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR, DOROG

A dorogi könyvtár pszichológiai témájú előadássorozatának legutóbbi rendezvényén **Peer Krisztina** gyermekpszichológus és **Kabai Dáni-**

el sportpszichológus beszélgettek a stressz típusairól, kiváltó okairól és kezeléséről.

A szorongás minden korosztályt érintő állapot, ez a szervezet válaszüzreakciója valamilyen minket érő hatásra. Az egzisztenciális pszichológia egyik álláspontja, hogy létezésünkben benne van a szorongás, a környezeti és társadalmi nyomás is jelentős hatással van a diszkomfort érzésre. Míg egy-egy stresszhelyzet motiváló, pozitív hatású is lehet, addig tartós fennállása egészségre ártalmas fizikai tüneteket is produkálhat.

Fotó: Guba Mónika

Mikor okoz problémát a stressz, mikor van szükség beavatkozásra? A szakértők többek között ezt a fontos kérdést is tárgyalták, miközben tisztázták ennek az állapotnak a két fő típusát: megkülönböztetünk állapotszorongást és generalizált szorongást. Előbbi egy rövid ideig fennálló időszak, mely konkrét eseményhez köthető (pl. vizsga, fogászati időpont), melynek elmúlásával a stresszállapot is megszűnik. Utóbbi már egy állandósult stádiumot jelöl, a szorongás ebben az

esetben a mindennapok részévé válhat, negatív hatással lehet szociális kapcsolatokra és a teljesítményre. Kabai Dániel meglátása szerint ebben a helyzetben már terápiára van szükség, mely segít abban, hogy a páciens önismerettel és saját „megoldókészlettel”, azaz a stresszhelyzetet feldolgozó eszközökkel teremthessen egyensúlyt. Érdemes lehet elsajátítani az ún. sématerápiát, mely előremozdítja az érzelmi folyamatok feldolgozását, a negatív gondolatokat és reakciókat pozitív válaszokká alakítja.

A gyerekek mentális állapotát illetően a szülőknek nagy felelősségük van abban, hogy felismerjék, és közösen megoldást találjanak a szorongás kérdésére. A fiatalok az oktatásban és a sportban egyaránt teljesítménykényszer hatása alá kerülhetnek, a tanároktól és/vagy szülőktől érkező nyomás elveheti a tanulás és mozgás örömeit a diákoktól.

A beszélgetést vendégeink olyan javaslatokkal zárták, melyek segítenek a stresszkezelésben, illetve a mentális egészség megőrzése érdekében hasznosak lehetnek. Ezek között szerepel a rendszeres mozgás, az önismereti munka, a különféle relaxációs gyakorlatok, és a helyes belső kommunikáció elsajátítása.

A rendezvénysorozat novemberben folytatódik, a következő alkalommal **Peer Krisztina** beszélgetőtársa előreláthatóan **Hetényi Tamás** pszichológus lesz, a téma pedig a mindennapi függőségeink.

Útinapló: Dél-Korea

ILLÉS ZSÓFIA, TATA

Május 13-án folytatódott népszerű *Útinapló* sorozatunk: ezúttal **Nagy Mónika** japán-koreai tolmács, nyelvoktató, műfordító érkezett hozzánk, aki Dél-Koreáról mesélt nekünk.

Mónika már japán tolmácsként dolgozott, amikor a tévésorozatokon keresztül beleszeretett Dél-Korea kultúrájába. Megtanult koreaiul, többször ellátogatott az országba, Puszan városában még idegymunkát is vállalt, hogy jobban átélhesse a helyi hangulatot. Közben megismerkedett a koreai gasztronómiával, és autodidakta módon megtanulta a legjellegzetesebb fogásokat. Ő maga lepődött meg a legjobban, amikor frissen szerzett tudásával 2016-ban megnyerte a budapesti **Koreai Kulturális Központ** főzőversenyét. A fődíj egy koreai körút volt, ahol egy nemzetközi vetélkedőn mérhették meg magukat a különböző országok győztesei – az előadás során bepillantást nyerhettünk a verseny kulisszái mögé.

Az érdeklődésből végül hivatás lett: Mónika jelenleg egy koreai cégnél dolgozik, munkájából kifolyólag az utóbbi években is többször járt az országban. Most a legfontosabb tapasztalatait osztotta meg velünk.

Fotó: Illés Zsófia

Milyen helyszíneket érdemes meglátogatni Szöulban és a környékén? Miért érdemes hanbokot bérelni akkor is, ha egyébként nem vagyunk a beöltözés hívei? Milyen ellátogatni az észak-koreai határra, a demilitarizált zónába? Miért érdemes felkeresni Puszan városát? Mik a

legjellegzetesebb koreai ételek is italok? Mire számíthat Koreában, aki nem szereti a csípős ízeket és a rizst? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kaphattak választ az előadás hallgatói.

Köszönjük az inspiráló úti beszámolót, vendégeinknek pedig a részvételt!

A rendszeresen olvasó gyerekeket díjazták Bajnán

PÓSA ANDREA

A bajnai Községi Könyvtárban ebben a tanévben immár másodszor hirdettük meg az *Olvasólétra* elnevezésű olvasóversenyt általános iskolásoknak. A verseny célja az olvasásnépszerűsítés, a gyermekek olvasóvá nevelése volt.

A verseny során - mely februártól június közepéig tartott - a gyerekeknek minél több (természetesen a korosztályuknak megfelelő) könyvet kellett elolvasniuk. Olvasmányaikról mesélniük kellett a könyvtárban. Izgalmas volt számukra, hogy a könyvtár ajtaján figyelemmel kísérhették, ki hol tart, mert az *Olvasólétra* ott került kifüggesztésre. A versenyre jelentkező gyerekek választhattak maguknak egy őket jelképező arcot, melyet egy spatulára ragasztva elhelyezhettek az *Olvasólétra* megfelelő fokán. Élvezték, hogy ők maguk tehetik át bábujukat a következő szintre egy újabb regény elolvasása után.

Lelkesen meséltek a könyvtárban az olvasmányaikról. Közben pedig jól szórakoztak, mert olyan elfoglaltságot találtak maguknak, aminek során bárki bőrébe belebújhattak olvasmányaik segítségével. Elmondásuk szerint már nem is csak a versenyzés miatt olvastak, hanem azért is, mert nagyon megszerették magát az olvasást.

A versenyzőket három kategóriában díjaztuk, így alakult ki a következő sorrend:

2. osztály

1. helyezett: Tibori Adél
2. helyezett: Gazdag Bella
3. helyezett: Kollár Eszter

3-4. osztály

1. helyezett: Paczolt Botond
2. helyezett: Gazdag Boglárka
3. helyezett: Láda Zsófi

Felsősök

1. helyezett: Györfi Máttyás
2. helyezett: Cseresnyés Csenge
3. helyezett: Csekő Viola

Nagy öröm volt látni a sok-sok olvasó gyereket. Nagyon jó volt hallgatni az olvasott regényekről szóló beszámolóikat. A szülőktől kapott visszajelzések szintén nagyon fontosak voltak számomra, elmondásuk szerint nagyon örültek, hogy a gyermekeik beneveztek a versenyre, mert ezáltal sokkal többet olvastak ebben az évben és hasznosan töltötték a szabadidejüket. Reméljük ezzel a programmal is hozzájárulhattunk ahhoz, hogy ez a gondolat minél több szülőhöz, gyermekhez eljusson: „Csak az olvasó gyerekből lesz gondolkodó felnőtt.”

Olvasólétra (fotó: Pósa Andrea)

Az *Olvasólétra* mellett másik népszerű programja a bajnai könyvtárnak a *Mesebolt- Nagyanyók mesélnek* elnevezésű foglalkozás. A különböző, egymástól már egészen távoli generációkat igyekeztem összekapcsolni a mese varázsa által. Havonta meghívtam egy nagymamát a könyvtárba, hogy mondjon el egy mesét az érdeklődő gyerekeknek. Nagyon élvezték ezeket az alkalmakat, szívesen beszélgettek a mesélővel a mese előtt és azt követően is.

Minden alkalommal a meséhez kapcsolódóan barkácsoltunk is együtt. Ezeket szintén különösen szerették a gyermekek. A nagy sikerre való tekintettel ezt a programunkat is folytatni fogjuk a következő tanévben is.

A Kuny Domokos Múzeum évkönyvbemutatója

MACHER PÉTER, JAMK

Fotó Macher Péter

Május 17-én került sor a *Kuny Domokos Múzeum Közleményei 24. kötetének* bemutatójára. A könyvbemutatót egy ünnepélyes értéktár átadó előzte meg: **Bíró Endre**, a múzeum egykori igazgatójának munkássága lett felvéve Tata Város Települési Értéktárba, az erről szóló oklevélet pedig a múzeumi szakember fia, András vehette át. A rendezvényt **Kürthy Dóra**, a múzeum igazgató-helyettese konferálta fel, majd **Robozné Schönfeld Zsuzsanna**, a városi értéktár bizottság elnöke, valamint **dr. Kiss Tiborné**, a Tatai Helytörténeti Egyesület elnöke méltatták Bíró Endre munkásságát. Hangsúlyozták, hogy a múzeumi szakember tevékenysége nem csak Tata, hanem az egész megye kulturális életére kihatott. Példaként említették a Brigetiban feltárt római kori falfestményeket, melyek restaurá-

lása szívügye volt a néhai múzeumigazgatónak. Tata városa 2017-ben díszpolgári címmel ismerte el az azóta elhunyt Bíró Endre munkásságát.

Ezt követően **Stegmayer Máté** főmuzeológus ismertette a tanulmánykötetet. Átvezető gondolatként megemlítette, hogy Bíró Endre vezetése alatt jelent meg a múzeum első évkönyve még 1968-ban. Az időszaki kiadvány hosszabb szünet után, 1986 óta jelenik meg rendszeresen; majd a múzeumigazgatás átszervezését követően, 2014-ben vette fel a Kuny Domokos Múzeum Közleményei címet. A sorozat ezt megelőző kötete még 2017-ben jelent meg. Jelen kötet a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelent meg. A külső borító bár megújult, a hagyományos motívumokat továbbra is megtartotta.

Az évkönyv a 2022 februárjában megrendezett *Tudományos Műhelyek Komárom-Esztergom Megyében 10.* konferenciáján elhangzott előadások írott változatait tartalmazza. A konferencia arról is emlékeztet, hogy első alkalommal szervezték kétnaposra a tudományos rendezvényt: első nap a régészeti blokk, második nap a történész blokk előadóit hallhattuk. Néhány előadás írásos változata azért nem került az évkönyvbe, mert időközben más tudományos fórumon publikálták, akár résztanulmány, akár monográfia formájában. A kötet felépítése követi a korábban megjelent évkönyvek struktúráját: a régészeti tanulmányokkal indul, majd azokat követik a művészettörténeti munkák, majd a társadalom-, jog-, és a helytörténeti írások. A könyvbemutatót **Michl József** polgármester szavai zárták.

(Kuny Domokos Múzeum Közleményei 24. kötet bemutatója, Tata, Kuny Domokos Múzeum, 2025. május 17.)

Kiberbiztonságról mindenkinek

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

Májusi *Helyi érték* sorozatunk vendége **Soly- mos Ákos** fotóművész, kiberbiztonsági szakember volt, aki a 2019-ben megjelent *Frici, Fülöp és a heckerek* című, gyerekeknek és szülőknek (pedagógusoknak) írt információvédelemről szóló könyvének második, frissített kiadását mutatta be az érdeklődőknek.

A mostani változat a Pénzhét kapcsán került megjelenésre. A benne található történetek és szereplők is ugyanazok, mint az öt évvel ezelőtt megjelent első kiadásban, csak az azóta megjelent újabb online veszélyekkel került frissítésre. A kötet 8 rövid történetet mesél el. Szó van benne a zsarolóvírusokról, a közösségi oldalak veszélyeiről, a kamu nyereményjátékokról, a

hackelésről, az adathalászatról és bankkártya csalásokról, a kóros (spam) levelekről, a rejtett programokról és funkciókról, valamint a digitális szülő-gyerek kapcsolatról. A könyv szereplői bár kitalált személyek, a hétköznapi élet szereplői: kamaszok, pedagógusok, szülők. Az ő élethelyzeteiken, problémáikon keresztül kapunk hasznos információkat, tanácsokat és trükköket a digitális térben való biztonságos eligazodáshoz. A könyv bemutatásán túl számos hasznos weboldallal is megismertett minket Ákos, mint például a *kiberpajzs.hu*, mely különböző internetes csalásokra hívja fel a figyelmet; a *penz7.hu*, mely számos információval, oktatási segédanyaggal szolgál a tudatos és felelősségteljes pénzügyi élethez és kiberbiztonsághoz; a *nomoreransom.org/hu*, mely segít a zsarolóvírusok miatt tiltott fájlok dekódolásában; a *saferinternet.hu*, ahol iskolák és egyéb közintézmények számára lehet kibervédelmi oktatást rendelni ingyen; továbbá a *2fadirectory.hu*, ahol ellenőrizhetjük, hogy mely szolgáltatók, weboldalak alkalmaznak kétfaktorú hitelesítést. Az előadás végén Ákos egy, a témát feldolgozó szakirodalmat is ajánlott az érdeklődők figyelmébe, amit **dr. Erdősi Péter Mátéval** szerkesztett közösen, és ami bárki számára ingyenesen letölthető. Ennek címe: *IT biztonság közérthetően*. Ákos elárulta, hogy készül egy második könyve is kiberbiztonság témában, de rendkívül nehéz dolga van, hiszen nagyon gyorsan változik a digitális világ, így mire elkészülne a könyv, már gyakorlatilag lehetne is frissíteni a tartalmát újabb és újabb információkkal. A program befejezését követően a szerző válaszolt a felmerülő kérdésekre és dedikálta a megvásárolt könyveit is.

Méhecskékről, akácról szavaltak a kisdíjakok

GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

A *Madarak és Fák Napja* alkalmából megrendezett szavalóverseny témája a méh, méhecske, akác volt 2025. május 9-én, a Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban. A versválasztás nem bizonyult nehéznek, hiszen sok költeményt írtak zümmögő barátainkról. A gyerekeknél csak a szülők, pedagógusok és a négy tagú zsűri izgult jobban a szó legkedvesebb ér-

telmében persze. Külön szavaltak az 1-2. osztályosok, akiket **Sinkó Ildikó** könyvtárvezető és **Szabó Szerafina** könyvtáros hallgatott meg, és külön a 3-4. osztályosok, akiknél **Retkesné Kiss Mónika** óvodavezető és **Puck Gyöngyi** pedagógus voltak az ítések.

A zsűri számára soha nem könnyű a döntés, több szempont figyelembevételével alkotják meg a helyezettek névsorát. Fontos a hangsúly, hanglejtés, a beszédtempó, az előadásmód és még más elemek is. Hallottunk szavalatot **Gazdag Erzsitől**, kortárs szerzőtől, **Péter Tímeától** a *Méhek tánca* című költeményt, vagy a nagy klasszikust, **Móra Ferentől** a *Zengő ABC*-t.

Fotó: Illés Zsófia

A zsűritagok az eredményhirdetés kezdetén jótanácsokkal látták el a kis versenyzőket, elmondták mire figyeljenek oda jobban, ha legközelebb jelentkeznek hasonló megmérettetésre. Valamennyi gyermek emléklappal gazdagodott, a helyezettek és a különdíjban részesülők pedig könyvjutalmat kaptak ajándékba. Anyanyelvünk megőrzéséhez továbbra is szükség van a kitartó, lelkes versbarátokra, így bízunk abban, hogy a jövőben még inkább verskedelökké válnak a fiatalok.

A program a #Könyvtárikihívás jegyében valósult meg.

A szavalóverseny eredménye:

1-2. osztály:

1. Karvalics Flóra (Szent István Ált. Isk. 2. oszt.)

2. Németh Luca (Szent István Ált. Isk., 1. oszt.)

3. Halmi Olivér (Szent István Ált. Isk. 1. oszt.)

Különdíj: Tóth Léna (Vaszary Ált. Isk. 1. oszt.)

Különdíj: Nagy Borka (Vaszary Ált. Isk. 1. oszt.)

3-4. osztály:

1. Kovács Sára Eszter (Vaszary Ált. Isk. 3. oszt.)

2. Olejnyik Luca (Vaszary Ált. Isk. 3. oszt.)

3. Szücs Hanna (Szent István Ált. Isk. 3. oszt.)

Különdíj: Pálmai Zonga (Vaszary Ált. Isk. 3. oszt.)

Különdíj: Goletz Bodza Ildikó (Vaszary Ált. Isk. 4. oszt.)

Vig Balázs gyermekkönyv író örvendeztette meg a hermanos kisdíákokat

MÁRKU MÓNICA, JAMK

Május 15-én a helyi Herman Ottó Általános Iskola alsós diákjainak **Vig Balázs** népszerű gyermekkönyv író tartott előadást. A szerző a tatabányai József Attila Könyvtár szervezésében, az alsós tanítói munkaközösség kérésére látogatta meg a gyerekeket. A kisebbeknek a *Három bajusz gazdát keres* című könyvéből, a nagyobb-

baknak pedig a *Todó kitálat*... könyvsorozatából tartott foglalkozást. Mind a pedagógusok, mind a gyerekek nagyon várták már a programot, amit mi sem bizonyít jobban, hogy a könyvtárban megtalálható összes Vig Balázs könyvet kikölcsönözték és elolvasták a szerző érkezésére. Azonban nemcsak felkészülten várták a találkozást, hanem minden első és második kisdíák bajuszt viselve szerzett meglepetést a szerzőnek. Mindkét korosztálynál játékos, interaktív formában zajlott a foglalkozás, gondolkodásra, beszélgetésre és kérdésekre ösztönözve a gyerekeket. Beszélgettek születésnapról, ajándékokról, vágyakról, kedvenc állatokról, szóba került az iskolai menza és a kedvenc vagy éppen utált ételek, az első iskolás nap, a csúfolódások, az iskolai élet jó és rossz oldalai is. A program végén a szerző sok-sok rajzot kapott ajándékba a gyerekektől, és voltak, akik könyvet is vásároltak tőle. Számukra a helyszínen dedikálta az író a kívá-

lasztott példányt. De a többi gyermek sem távoztott üres kézzel, mert Vig Balázs mindenkit

megajándékozott egy-egy általa aláírt könyvjelzővel.

Tehetséges fiatalok mutatkoztak be a Pünkösdi hangversenyen

SUGÁR GABI, JAMK

Fotó: Sugár Gabi

Pünkösdi hangversenyre invitálta az érdeklődőket a tatabányai **Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola**. A József Attila Könyvtárban központi épületében rendezett program bővelkedett megható, megindító pillanatokban.

A fafűvós tanszak furulya-, fife- és fuvola szakos növendékei léptek fel a zsűfólásig megtelt rendezvényteremben. Ifjak és még ifjabbak mutatták be tudásukat szüleik, és a nagy számú érdeklődők előtt. A koncert háziasszonya, és a diákok felkészítő tanára **Simó Anna** pedig odaadó gondoskodással segítette növendékeit abban, hogy minél jobban szerepeljenek. Ha szükséges volt, biztatta növendékeit, akik remek teljesítményt nyújtottak. Zongorán **Ocskai Gabriella** és **Somorjai Ildikó** kísérte a fiatal tehetségeket.

Huszonkettő fiatal mutatkozott be a délután folyamán. A népi dallamok mellett Beethoven, Kodály művei is felcsendültek.

Tartalmas délután volt, ahol a tehetségek és tanáruk, mentoruk büszkén pózolt az esemény végén a csoportkép készítésekor.

Babageometria kiállítás Kerekítő foglalkozással

GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

A Móra Könyvkiadó vándorkiállítása kapott helyet a Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtár gyermek részlegén 2025. május 10-én. A zömében fekete-fehér tablóképeket május hónapban tekinthetik meg a szülők gyermekeikkel.

Fotó: Goldschmidt Éva

A *Babageometria* leporelló könyvecskék illusztrációit **Nagy Diána** grafikus, művészeti tanár készítette. A sorozat könyveiben egyenesek, görbék, vonalak, formák, minták segítik a

babák látásfejlődését. A kontrasztos képek ritmikusán váltakoznak, így hatást gyakorolnak a szemmozgásra, a szem fókuszálására.

A kiállításhoz *Kerekítő* foglalkozás kapcsolódott május 10-én, amelyre **Vigh-Boda Marcsi** zenei foglalkozásvezető várta a piciket és szüleiket. A gyermek részleg Arany kacsá terme gyorsan megtelt aprótalpúakkal. Érkeztek édesanyák, édesapák, hogy gyermekeiket kísérjék ezen a vidám, kacagós, dalolós, mondókázós... és még sorolhatnánk a jelzőket, délelőttön. A zenei ritmusok és hangszerek mellett előkerült a kooperációs ernyő is a színes labdákkal. Jó volt látni és jó volt belépni a gyermekzsivajtól hangos gyermek részlegre, amely egy kis időre népes babaszobává változott. A foglalkozást követően az anyukák megtekintették gyermekeikkel a geometria képeket, megkeresték rajtuk a különféle figurákat, a halacskákat, pillangókat, és egyéb formákat.

Viking kultúráról a májusi Helyi értékben

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

A május 20-i *Helyi érték* programsorozatban **Pápes Éva** mesefejtő, író mutatta be legújabb két kötetét, a *Viking istennők és látóasszonyok*, valamint a *Viking varázslatok* című műveket. Az esemény vendége **Tóth Zsóka** előadóművész volt, aki felolvasásokkal színesítette a könyvbe-mutatókat. Az ez alkalommal bemutatott két kötetet Pápes Éva barátnőjével, a Kanadában élő **Kámán Évával** (Eva Kaman) közösen írta. A művek témáit az ó-északi népek ránk hagyott sagái, a varázslatok, a rúnák, a pogány szokások és szertartások adták, melyekkel az a szerzőpáros célja, hogy jobban megismertessék ezt az írásbeliség előtti világot, ahol hatalmas szerepe volt a női tudásnak, az istennők tiszteletének. A kötetek tényeken alapuló ismeretanyagot mutatnak be, melyeket megelőzően, megtanulva az óészaki nyelvet, saját maguk fordították le a sagákat és merültek bele az óészaki (viking) történetbe. A kötetek megírását megelőzően elfeledett könyveket kutattak fel, számos cikket olvastak el a témában, kiterjedt kutatást folytattak, következtetéseket vontak le. Figyelmüket az óészaki hagyományokra, a vikingek fennmaradt emlékeire, a teljes izlandi saga-irodalomra fordították. A Tiltott tudás sorozat első kötete (*Viking istennők és látóasszonyok*) körülbelül 10 hónap alatt készült el. Ebben megelevenednek az óészaki mítoszok isteni világának nőalakjai, az első háború, valamint az a folyamat, hogy hogyan kezd tért veszíteni az asszonyi hatalom és tudás. A sorozat második könyve, a *Viking varázslatok* ezt a tör-

ténelmi szálat és témát viszi tovább, de már későbbi korszakban. A Tiltott tudás két eddigi kötete először angol nyelven jelent meg és jelenleg csak e-book formájában érhető el, de április 20. óta immár magyar nyelven is.

A szerzőpáros új magyar nyelvű könyve, az *Alvó szépség: Miért alszanak a nők régen és ma? (Mesék és mesefejtések felnőtteknek)* címmel is már elkészült és a Csipkerózsika-mese tíz különböző változatát mutatja be, külön-külön részletes elemzéssel és érdekes tényekkel kiegészítve. A benne található meséket a világ különböző kultúráiból válogatták, a Brit-szigetektől egészen a Távol-Keletig.

Ez a könyv nem része a „Tiltott Tudás” sorozatnak. Magyar nyelvű, nyomtatott változatának megjelentetéséhez jelenleg kiadót keresnek.

Az íróknőről és műveikről részletesebben a <https://www.vikingseeress.com/HU/kezdolap.html> weblapon lehet olvasni.

A Tiltott tudás sorozatban eddig megjelent két kötet a következő honlapokon keresztül érhető el:
<https://dibook.hu/konyv/viking-varazslatok> és
<https://dibook.hu/konyv/viking-istennok-es-latoasszonyok>,
a www.libri.hu/.../e_kaman.viking-istennok-es,
a www.lira.hu/.../viking-istennok-es-latoasszonyok...epub-mobi,
a www.ekonyv.hu/.../mitologia/e_kaman-eva_papes-viking_istennok_es_latoasszonyok és a
https://bookline.hu/product/home.action?_v=E_Kaman_Ev_a_Papes_Viking_istennok_es_&type=250&id=62639

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2025. május

1. "A forradalmár Jókai / Fuli Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 7. - ill.
-Március 13-án az 1848-49-es forradalom és szabadságharcra kapcsolatban mutatták be az érdeklődőknek az író és embert a Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtár rendezvényén.
2. A kosárfonás titkait lesik el : [hírek]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 113. sz. (2025. május 17.), p. 2.
-Kosárfonó alaptanfolyam indul Bajóton a művelődési ház és könyvtár szervezésében.
3. A könyvet érezni is kell, nem csak olvasni / Bíró Mátyás. - In: Magyar krónika : közéleti és kulturális havilap. - 02. sz. (2025. tavasz), p. 182-185. - ill.
-Beszélgetés az MTA KIK Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye osztályvezetőjével, Babus Antallal.
4. A művészlelkész / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 3-4.
-Márciusi Új Forrás Est a tatabányai József Attila Könyvtárban Baksa-Soós János életpályáját bemutató dokumentumfilm-vetítéssel.
5. A világhíró szerint semmit sem kell tovább halogatni: az élet most történik : Rakonczay Gábor Guinness- és világrekorder minden problémára legalább három megoldást dolgozott ki / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 107. sz. (2025. május 10.), p. 4. - ill.
-Rakonczay Gábor, aki kenun kelt át az Atlanti-Óceánon, volt a tatabányai József Attila Könyvtár vendége.
6. A virág újra meg újra felosztása / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 5-6.
-Jeszenszky Tibor mandalaképeiből nyílt kiállítás a tatabányai József Attila Könyvtárban.
7. Babaolvasó klub / Zantleiterné Szebenyi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 12.
-Babaolvasó klub alakult a tatabányai József Attila Könyvtár Gyermekkönyvtárában Pongrácz Adrienn vezetésével.
8. Cooltúra 2025 / Zantleitner Laura. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 5. - ill.
-Idén is a tatabányai József Attila Könyvtár adott otthont a Cool-túra elnevezésű városi kulturális vetélkedő díjátadó ünnepségének.
9. Csapó Csaba előadássorozata a városi könyvtárban / Gábor Kitti. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 6-7. - ill.
-A dorogi kötődésű történész, dr. Csapó Csaba tartott előadást a dorogi Gáthy Zoltán Városi Könyvtár Értékeink nyomában című programsorozatának keretében március 13-án az 1848/49-es forradalom nőalakjairól.
10. Égig érő fák a teraszon : Csentes Toll bemutatja új kötetét a nyitott rezervátumban / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 100. sz. (2025. május 2.), p. 5. - ill.
-Jász Attila legújabb kötetét és az Új Forrás áprilisi lapszámát mutatták be.
11. Erzsébet királyné ajándékba / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 3. - ill.
-Nőnap alkalmából Káli-Rozmics Barbara író volt a tatabányai József Attila Könyvtár vendége.
12. Görög közösség a Gerecse lábánál 1949-1963 / Macher Péter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 14-15. - ill.
-Macher Péter "Görög közösség a Gerecse lábánál 1949-1963 című előadása a tatabányai József Attila Könyvtár Öko-esték keretében.
13. Hét újabb könyv várja olvasóit : [hírek]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 113. sz. (2025. május 17.), p. 2.
-Új könyvek kerültek a nyergesújfalui könyvtár polcaira.
14. Ismét várja lelkes olvasóit a KemGuru tábor / Fábián Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 10-11. - ill.
-KemGuru Olvasótábor augusztus 11-15.
15. Jane Austen és más irodalmi emlékek nyomában / Magaláné Kovács Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 4.
-Mikolasek Zsófia vetített képes előadása helyi nyugdíjas klubok részére, az Egyesült Királyság irodalmi vonatkozású helyszíneiről, utazási élményeiről.
16. Januártól Húsvét Hétfőig : évkezdő programok a Jókai Mór Városi Könyvtár Gyermekrészlegében / Székely Laura. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 12-13.

-Gyermekprogramok a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban 2025 első negyedévében.

17.

Jó vagy rossz? Ételek címkézése és a tévhitek csapdája! / Makó Liliána Kitti. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 7-8.

-2025.03.26-án Csák Anna tartott informatív előadást a tatai Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban az ételekkel kapcsolatos leggyakoribb tévhitekről, amelyek könnyen félrevezetik a fogyasztókat.

18.

Könyvek keltette rajzos gondolatok : [hírek]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 102. sz. (2025. május 5.), p. 2.

-Rajzpályázat eredményét hirdették ki a bajóti művelődési házban.

19.

Megyei Értéktár Vetélkedő Oroszlányban / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 14. - ill.

-Az idei Megyei Értéktár Vetélkedő döntőjének az Oroszlányi Bányászati Múzeum adott otthont március 31-én.

20.

Nagy Henrietta "Gyere velem" című kötetének bemutatója a márciusi Helyi értékben / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 16. - ill.

-Nagy Henrietta "Gyere velem" című ismereti kötetét mutatták be március 7-én a tatabányai József Attila Könyvtár Helyi érték sorozatában. A szerzővel Balpataki Laura beszélgetett.

21.

Növekedés és nemnövekedés a második Pilvax estén / Hatvani István. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 4-5.

-A tatabányai József Attila Könyvtár második Pilvax Estjének vendége dr. Köves Alexandra egyetemi oktató volt március 17-én.

22.

Stancsics vagy Táncsics? / Borbély Ilona. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 04. sz. (2025. április), p. 9-10. - ill.

-Táncsics Mihályról.

23.

Szörnyek, doboz Pifkó Céliával : {hírek}. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 121. sz. (2025. május 27.), p. 2.

-Pifkó Célia a nyergesújfalui könyvtárban beszélgetett felnőttekkel és gyerekekkel.